პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

1981 წელი
პარასკევი
6 მარტი
№ 56 (17998)
ფასი 2 კაპ.

სკკპ XXVI ყრილობა გამოთქვამს მტკიცე რწმენას, რომ საბჭოთა ხალხი ლენინის პარტიის ხელმძღვანელობით ახალ მიღწევებს მოიპოვებს კომუნისტურ მშენებლობაში, ჩვენი სამშობლოს ძლიერების განმტკიცებაში.

სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981-1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითადი მიმართულებებიდან.

სამშობლოს მაღალი ჯილდოების გადაცემა

5 მარტს კრემლში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ლ. ი. ბრეჟნევმა სამშობლოს მაღალი ჯილდოები გადასცა პასუხისმგებელ პარტიულ და სახელმწიფო მოღვაწეებს.

ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის გამოსვლა

ძვირფასო ამხანაგებო!

ყრილობის მუშაობის დროს ჩვენ შევძელით განგვეჭვრიტა მომავალი წლები. დასახულია მასშტაბური, არც თუ იოლი ამოცანები. მაგრამ მტკიცედ გვწამს, რომ ყველაფერი, რაც XXVI ყრილობამ დასახა, განხორციელდება. ჩვენი რწმენის მთავარი საფუძველია ადამიანები, რომლებმაც იციან მუშაობა, კარგად ესმით, რა და როგორ უნდა აკეთონ.

დღეს მე ჯილდოები უნდა გადავცე ოთხ ამხანაგს, რომელთა მოღვაწეობამ დაიმსახურა სამშობლოს, საბჭოთა ხალხის უდიდესი აღიარება.

ვასილ ვასილის ძე კუზნეცოვი დაჯილდოებულია მეორე ოქროს მედლით „ნამგალი და ურითი“ და ლენინის ორდენით. ჩვენ ყველანი კარგად ვიცნობთ მას, გვახსოვს როგორ მუშაობდა იგი, როცა მეთაურობდა პროფკავშირებს. ვასილ ვასილის ძემ მრავალი წელი მოახმარა საგარეო-პოლიტიკურ საქმეებს და აგერ უკვე რამდენიმე წელია არის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე. მან შეიძინა უდიდესი გამოცდილება. მაგრამ საქმე მარტო გამოცდილება როდია. ვასილ ვასილის ძე გამოირჩევა იშვიათი მიზანსწრაფულობითა და შრომისმოყვარეობით. იგი ყოველთვის კეთილმოსურნედ ეკიდება ადამიანებს, შეუძლია დარაზმოს ისინი შეხმატკბილებული მუშაობისათვის. მასაც დიდი წვლილი მიუძღვის იმ საქმეში, რომ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საქმიანობაში მტკიცედ დამკვიდრდა ჯანსაღი, საქმიანი ატმოსფერო.

ედუარდ ამბროსის ძე შევარდნაძეს მიენიჭა სოციალისტური შრომის გმირის წოდება. მან თავი გამოიჩინა, როგორც ქართველი კომუნისტების ნაცადმა ხელმძღვანელმა. ნაკლოვანებებისადმი შეურიგებლობა, გაბედულება წამოჭრილ ამოცანათა გადაწყვეტისადმი მიდგომაში, ინიციატივა და ახლის გრძნობა, პრინციპულობა და პატიოსნება — აი ის თვისებები, რომლებმაც მას ავტორიტეტი შეუქმნა რესპუბლიკაში და მის ფარგლებს გარეთ. საქართველოში საქმე კარგად მიდის და მეტად სასიხარულოა, რომ საქართველოს კომპარტია ირაზმება ახალი წარმატებების მისაღწევად მეთერთმეტე ხუთწლედში.

ახლა სოციალისტური შრომის გმირი გახდა ამხანაგი ჯაბარ რასულის ძე რასულოვიც. ტაჯიკეთი, სადაც იგი შრომობს, მთიანი რესპუბლიკაა. ქვეყანაში ყველაზე მაღალი მწვერვალები აღმართულა აქ. და საქმის გაქანებით, მომავლის გეგმებით თუ ვიმსჯელებთ, რესპუბლიკა უტოლდება ამ მაღალ მთებს. ტაჯიკეთმა ხუთწლედის დავალებანი ჩინებულად შეასრულა. ამაში დიდი ღვაწლი მიუძღვის ტაჯიკეთის კომუნისტურ პარტიას, მის ცენტრალურ კომიტეტს და, რასაკვირველია, ამხანაგ რასულოვს, რომელიც აგერ უკვე ორი ათწლეულია რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციის პირველი მდივანია.

სოციალისტური შრომის გმირის წოდებით აღინიშნა მიდჰატ ზაქირის ძე შაკიროვის, სკკპ ბაშკირეთის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივნის დამსახურება. ბაშკირეთი ლაღი, და დავძენ, მაღალგანვითარებული მხარეა. მძლავრი ქიმია, ენერგეტიკა, მანქანათმშენებლობა, ნავთობი, ძლიერი მეცხოველეობა და დიდძალი სახნავ-სათესი — ყოველივე ეს და კიდევ ბევრი სხვა რამ არის ამ ავტონომიურ რესპუბლიკაში. ხუთწლედიდან ხუთწლედამდე იზრდება მისი წვლილი სამშობლოს საერთო პოტენციალში. და აქ, რა თქმა უნდა, თვალსაჩინოა ამხანაგ შაკიროვის შრომითი წვლილიც.

კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს წინაშე დიდი ღვაწლისათვის და დაბადების ორმოცდაათ წელთან დაკავშირებით ლენინის ორდენით დაჯილდოვდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, ცენტრალური კომიტეტის მდივანი მიხეილ სერგის ძე გორბაჩოვი.

ოცდათხუთმეტი წლის წინ მან თავისი შრომითი გზა დაიწყო, როგორც კომბაინერის თანაშემწემ. შემდეგ ეწეოდა კომკავშირულ და პარტიულ მუშაობას. დაახლოებით ათი წელი მუშაობდა პარტიის სამხარეო კომიტეტის პირველ მდივნად სტავროპოლის მხარეში. იგი ენერგიული, მტკიცე ხასიათის, მეურნეობის მცოდნე კაცია. მაგრამ პარტიული ხელმძღვანელობის ის უბანიც, რომელიც მას პოლიტბიურომ მიანდო, მოითხოვს დიდ ენერგიას, ინიციატივას, ეფექტიან გადაწყვეტილებათა ძიებას. საქმე ეხება სოფლის მეურნეობას, მთლიანად აგროსამრეწველო კომპლექსს.

მთელი სულითა და გულით გილოცავთ, ამხანაგებო, მაღალ ჯილდოებს. გისურვებთ დიდ წარმატებებს სკკპ XXVI ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესრულებაში. გისურვებთ ჯანმრთელობას და ბედნიერებას!

დაჯილდოებულებმა დიდი მადლობა გადაუხადეს სკკპ ცენტრალურ კომიტეტს, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს, საბჭოთა მთავრობას, პირადად ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევს მათი საქმიანობის მაღალი შეფასებისათვის. თავიანთ გამოსვლებში მათ განაცხადეს, რომ მთელ ძალ-ღონეს, ცოდნასა და გამოცდილებას არ დაიშურებენ სკკპ XXVI ყრილობის ისტორიულ გადაწყვეტილებათა განსახორციელებლად, ყრილობისა, რომელმაც დაამტკიცა კომუნიზმის აშენებისათვის, პლანეტაზე მშვიდობის შენარჩუნებისათვის ლენინური პარტიის, მთელი საბჭოთა ხალხის შრომისა და ბრძოლის შთამაგონებელი, სამოქმედო პროგრამა.

გამოსულებმა გულითადად მიულოცეს ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევს ყრილობის მუშაობის წარმატებით დამთავრება და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივნად ერთსულოვნად არჩევა. მათ განაცხადეს, რომ ყრილობაზე ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის საანგარიშო მოხსენებაში ორგანულადაა შერწყმული პარტიის მოწინავე მეცნიერული აზრი და ისტორიული გამოცდილება, დროითა და ქვეყნის განვითარებით წამოჭრილი საკვანძო პრობლემებისა და მათი პრაქტიკული გადაწყვეტის გზების ღრმა ანალიზი.

საბჭოთა ადამიანები, აღნიშნეს გამოსულებმა, მთლიანად და სავსებით იწონებენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის, ლენინური ცენტრალური კომიტეტის, პოლიტბიუროსა და მისი მეთაურის — თანამედროვეობის გამოჩენილი პოლიტიკური და სახელმწიფო მოღვაწის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის საშინაო და საგარეო პოლიტიკას.

ჯილდოების გადაცემას დაესწრნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი კ. უ. ჩერნენკო, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის თანაშემწე ა. ი. ბლატოვი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი მ. პ. გიორგაძე, სხვა ამხანაგები, რომლებმაც დაჯილდოებულთ გულითადად მიულოცეს, უსურვეს ნაყოფიერი მოღვაწეობა საბჭოთა სამშობლოს საკეთილდღეოდ.

(საკდესი).

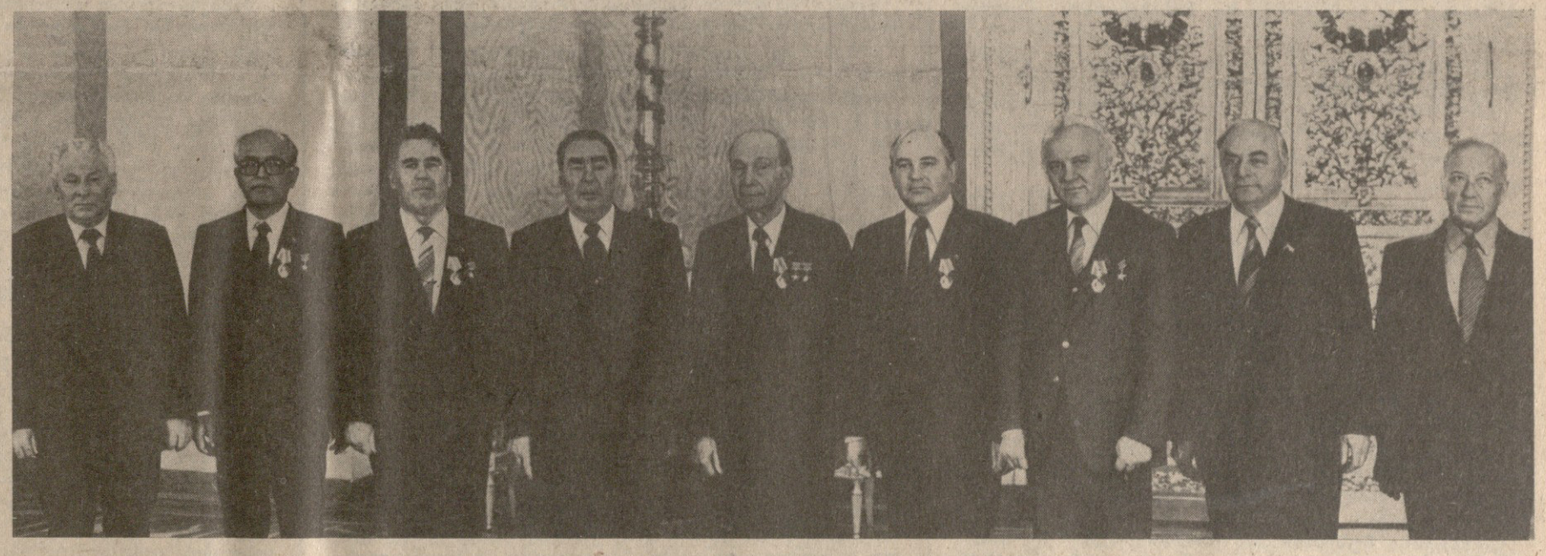

სურათებზე: სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევი ჯილდოს გადასცემს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატს, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს ამხ. ე. ა. შევარდნაძეს; ქვემოთ — სამშობლოს მაღალი ჯილდოების გადაცემის შემდეგ.

საკდეს-საქინფორმის ტელეფოტო.

სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981–1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითადი მიმართულებანი

საჰაერო ტრანსპორტზე კვლავაც განვავითაროთ აეროპორტების ქსელი მაგისტრალურ და ადგილობრივ ავიახაზებზე, აღჭურვოთ ისინი გადაზიდვა-გადაყვანის პროცესების და თვითმფრინავების მომსახურების მექანიზაცია-ავტომატიზაციის თანამედროვე საშუალებებით, განვახორციელოთ სამოქალაქო ავიაციის სარემონტო ქარხნებისა და საავიაციო-ტექნიკური ბაზების მშენებლობა-რეკონსტრუქცია. განსაკუთრებით ჩრდილოეთის, ციმბირისა და შორეული აღმოსავლეთის რაიონებში.

განვახორციელოთ ღონისძიებანი, რათა მნიშვნელოვნად შემცირდეს სათბობის ხვედრითი ხარჯი საავიაციო ტექნიკის რაციონალური ექსპლოატაციის, საწვავის დანაკარგების შემცირების, აგრეთვე ძრავების ეკონომიურობის ამაღლების, თვითმფრინავებისა და ვერტმფრინავების წონითი და აეროდინამიკური მახასიათებლების გაუმჯობესების გზით.

გავითვალისწინოთ, რომ ფართოდ დაინერგოს ნავიგაციური და რადიოტექნიკური მოწყობილობის საბორტო და მიწისზედა სისტემები, რომლებიც უზრუნველყოფენ საჰაერო მოძრაობის, თვითმფრინავების აფრენადაშვების მართვის ავტომატიზაციას, აამაღლებენ ფრენის რეგულარულობას და უსაფრთხოებას.

გავზარდოთ მგზავრთა გადაყვანა დაახლოებით 1,3-ჯერ.

სამრეწველო ტრანსპორტზე დავაჩქაროთ რეკონსტრუქციისა და ტექნიკური განახლების ტემპი, გავაუმჯობესოთ მოძრავი შემადგენლობის გამოყენება, მივაღწიოთ ტვირთის დატვირთვისა და გადმოცლის რიტმულობას.

გავაფართოოთ დარგთშორისი სამრეწველო რკინიგზის ტრანსპორტის მოქმედი საწარმოები, ავამოქმედოთ ახალი საწარმოები.

დავაჩქაროთ ტრანსპორტის უწყვეტი და ახალი სპეციალიზებული სახეობების — კონვეიერული, პნევმატიკურ-კონტეინერული, ჰიდრავლიკური და სხვაგვარი ტრანსპორტის დანერგვა, განსაკუთრებით, სამთამადნო და ქიმიურ მრეწველობაში და საშენ მასალათა მრეწველობის საწარმოებში.

უზრუნველვყოთ **კავშირგაბმულობის** მომსახურებაზე სახალხო მეურნეობისა და მოსახლეობის მოთხოვნილების უფრო სრული დაკმაყოფილება.

განვაგრძოთ ქვეყნის კავშირგაბმულობის ერთიანი ავტომატიზებული ქსელის ფორმირება ინფორმაციის გადაცემის უახლეს სისტემათა ბაზაზე. განვავითაროთ ფერადი ტელევიზია და სტერეოფონური რადიომაუწყებლობა. უფრო ფართოდ გამოვიყენოთ დედამიწის ხელოვნური თანამგზავრები მრავალპროგრამიანი ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის, დაშორებულ რაიონებთან სატელეფონო კავშირის, ცენტრალური გაზეთების გვერდების ფოტოტელეგრაფული წესით გადაცემის ორგანიზაციისათვის.

გავადიდოთ საქალაქთაშორისო სატელეფონო არხების სიგრძე დაახლოებით 1,8-ჯერ, ტელეფონების რაოდენობა ქალაქად და სოფლად — 1,3-ჯერ. მათ შორის მოსახლეობისათვის დასადგმელი ტელეფონებისა —1,4-ჯერ.

ავამაღლოთ საწარმოო პროცესების მექანიზაცია-ავტომატიზაციის დონე საფოსტო კავშირგაბმულობის საწარმოებში, მნიშვნელოვნად გავადიდოთ ფოსტისა და ბეჭდვითი პროდუქციის, აგრეთვე საამანათო ვაჭრობის საქონლის კონტეინერული გადაზიდვის მოცულობა.

VII. კაპიტალური მშენებლობა

კაპიტალური მშენებლობის ძირითადი ამოცანაა ქვეყნის საწარმოო პოტენციალის შემდგომი ზრდა ახალ ტექნიკურ საფუძველზე, ბინებისა და კომუნალურ-საყოფაცხოვრებო და სოციალურ-კულტურული დანიშნულების ობიექტების მშენებლობა.

ვიღვაწოთ მშენებლობის ძირეული გაუმჯობესებისათვის, კაპიტალური დაბანდების ეფექტიანობის ამაღლებისათვის. მთავარი ყურადღება უნდა დაეთმოს ძირითადი ფონდებისა და საწარმოო სიმძლავრეების დროულ ამოქმედებას. თავი მოვუყაროთ კაპიტალურ დაბანდებებსა და მატერიალურ რესურსებს უმნიშვნელოვანეს მშენებლობებზე. შევზღუდოთ ერთდროულად მშენებარე ობიექტების რაოდენობა, შევამციროთ მშენებლობის ვადები, თანაბარზომიერად და კომპლექსურად ავამოქმედოთ საწარმოო სიმძლავრეები და ობიექტები წლის განმავლობაში. ნორმატივს გავუთანაბროთ უახლოეს წლებში დაუმთავრებელი მშენებლობის მოცულობა და დაუყენებელი მოწყობილობის მარაგი.

გავზარდოთ ხუთწლეულში კაპიტალური დაბანდებანი სახალხო მეურნეობაში დაფინანსების ყველა წყაროს ხარჯზე 12-15 პროცენტით.

მოვახმაროთ კაპიტალური დაბანდებანი უწინარეს ყოვლისა საწარმოთა რეკონსტრუქციასა და ტექნიკურ განახლებას და წინათ დაწყებულ მშენებლობათა დამთავრებას. ახალ საწარმოთა მშენებლობასა და მოქმედთა გაფართოებას შევუდგეთ მხოლოდ მაშინ, თუ სახალხო მეურნეობის მოთხოვნილებებს მოცემული სახეობის პროდუქციაზე ვერ უზრუნველვყოფთ მოქმედი საწარმოო სიმძლავრეთა გამოყენების გაუმჯობესების გზით, მათი რეკონსტრუქციისა და ტექნიკური განახლების გათვალისწინებით.

გავაუმჯობესოთ საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო საქმე, განვახორციელოთ მშენებლობა ყველაზე პროგრესული და ეკონომიური პროექტების მიხედვით. გავითვალისწინოთ ამ პროექტებით კაპიტალური დაბანდების ეფექტიანობის ამაღლება მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მიღწევების გამოყენებისა და მოწინავე გამოცდილების გავრცელების, მშენებლობაში მასალების დაზოგვისა და შრომის დანახარჯების შემცირების საფუძველზე. ავამაღლოთ დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო გადაწყვეტების ხარისხი, გავაიაფოთ შენობა-ნაგებობების, აგრეთვე საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის ღირებულება, შევამციროთ ხვედრითი კაპიტალური დაბანდებანი ერთეულ ასამოქმედებელ სიმძლავრეზე გაანგარიშებით. რაციონალურად გამოვიყენოთ მიწები მშენებლობისას.

გავაძლიეროთ სამინისტროების, უწყებების, ექსპერტიზის ორგანოების, საპროექტო, საკონსტრუქტორო და სამეცნიერო-კვლევითი ორგანიზაციების პასუხისმგებლობა საპროექტო გადაწყვეტათა მაღალი ტექნიკური და ეკონომიკური დონის უზრუნველყოფისათვის, მშენებლობის სახარჯთაღრიცხვო ღირებულების სწორი განსაზღვრისათვის.

სრულვყოთ სამშენებლო და სამონტაჟო სამუშაოთა წარმოების საიჯარო და სამეურნეო ხერხები. ყოველი ღონისძიებით განვავითაროთ მშენებლობის ორგანიზაციის პროგრესული ფორმები: კომპლექტურ-ბლოკური, სავახტო, კვანძობრივი და სხვა. შევქმნათ საიმისო პირობები, რომ ყველგან გავრცელდეს გამჭოლი ნაკადური ბრიგადული იჯარა საინჟინრო მომზადებისა და საწარმოო-ტექნოლოგიური კომპლექტაციის დონის ამაღლების საფუძველზე.

განვახორციელოთ მშენებლობაში ხელის შრომის დანახარჯების მნიშვნელოვანი შემცირების, დიდმწარმოებლური მანქანებით, მექანიზმებითა და ავტოტრანსპორტით, მათ შორის მცირეტონაჟიანით, სამშენებლო ორგანიზაციების აღჭურვის ღონისძიებანი და უფრო სრულად გამოვიყენოთ ისინი მუშაობაში ცვლიანობის გადიდების გზით. გავაუმჯობესოთ სამშენებლო ორგანიზაციების უზრუნველყოფა მცირე მექანიზაციის საშუალებებით, მექანიზებული და ხელის ინსტრუმენტით, აგრეთვე მოძრავი საყოფაცხოვრებო სადგომებით.

ავამაღლოთ სამშენებლო წარმოების ინდუსტრიალიზაციის დონე და სამშენებლო კონსტრუქციებისა და დეტალების საქარხნო მზაობის ხარისხი, გავაფართოოთ ახალი ეფექტიანი კონსტრუქციების გამოყენება. უფრო სრულად გამოვიყენოთ ადგილობრივი საშენი მასალები.

(გაგრძელება მე-2 გვ.).

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „კომუნისტი“, № 54-55.

სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981–1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითადი მიმართულებანი

(გაგრძელება)

გავზარდოთ ტერიტორიული სამშენებლო-სამონტაჟო ორგანიზაციების სიმძლავრეები მშენებლობის კონცენტრაციის რაიონებში. განვავითაროთ მობილური სამშენებლო-სამონტაჟო ორგანიზაციებისა და სამშენებლო ინდუსტრიის მოძრავი ინვენტარის ბაზების ქსელი.

უზრუნველვყოთ სახლთსაშენებელი და ქარხანათსაშენებელი, აგრეთვე სასოფლო სამშენებლო კომბინატების შემდგომი განვითარება და ტექნიკური განახლება, უფრო სრულად გამოვიყენოთ მათი სიმძლავრენი. გავზარდოთ დიდპანელიანი და მოცულობით-ბლოკიანი საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის წილი საბინაო მშენებლობის საერთო მოცულობაში.

დავნერგოთ ცალკეულ დარგებში საწარმოთა მშენებლობა ბანკის იმ კრედიტის ხარჯზე, რომელიც საიჯარო ორგანიზაციებს ეძლევათ საწარმოს სრული სახარჯთაღრიცხვო ღირებულების ოდენობით, ამასთან შემკვეთს სავსებით გამზადებული საწარმოები უნდა ჩაბარდეს.

გავზარდოთ მშენებლობაში შრომის ნაყოფიერება 15-17 პროცენტით.

VIII. სოციალური განვითარება და ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესება

ეკონომიკის ზრდის, საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის ამაღლების საფუძველზე უზრუნველვყოთ ხალხის კეთილდღეობის შემდგომი გაუმჯობესება, სოციალისტური ცხოვრების წესის, საზოგადოებრივი ურთიერთობის მთელი სისტემის განვითარება.

ამ მიზნით გავითვალისწინოთ, რომ:

შევქმნათ ყველაზე ხელშემწყობი პირობები მაღალნაყოფიერი შრომისათვის, გავაძლიეროთ მისი შემოქმედებითი ხასიათი; ყოველმხრივ შევამციროთ ხელის, ნაკლებკვალიფიციური და მძიმე ფიზიკური შრომა; გავაუმჯობესოთ შრომის და უშიშროების ტექნიკის დაცვის ღონისძიებანი; გავაძლიეროთ კონტროლი შრომის ოდენობისა და მოხმარების ოდენობისადმი;

ავამაღლოთ მატერიალურ სიკეთეთა და მომსახურების დონე და სრულვყოთ მათი მოხმარების, სტრუქტურა; გავაუმჯობესოთ მათი ხარისხი და გავაფართოოთ ასორტიმენტი;

გავაუმჯობესოთ მოსახლეობის, განსაკუთრებით სოფლის მოსახლეობის, საბინაო და საყოფაცხოვრებო პირობები. შევამსუბუქოთ შრომა საოჯახო მეურნეობაში, ავამაღლოთ ყველა სახეობის მომსახურების კულტურა;

შევქმნათ პირობები ოჯახის განმტკიცებისათვის, მეტი უპირატესობა და შეღავათები მივცეთ ბავშვიან ოჯახებსა და მომუშავე დედებს;

ავამაღლოთ მოსახლეობის განათლებისა და კულტურის დონე, გავაუმჯობესოთ საბჭოთა ადამიანების სამედიცინო მომსახურება და დასვენება, უფრო ხელშემწყობი პირობები შევქმნათ ადამიანის აქტიური შრომითი საქმიანობისათვის;

კიდევ უფრო განვავითაროთ სოციალისტური დემოკრატია, გავზარდოთ მშრომელთა ინიციატივა, გავაფართოოთ მათი მონაწილეობა მართვაში, ყოველმხრივ გავშალოთ სოციალისტური შეჯიბრება, შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულებისათვის მოძრაობა;

ეფექტიანად გამოვიყენოთ ეკონომიკის ზრდის სოციალური ფაქტორები, ერთმანეთს შევუხამოთ შრომის მატერიალური და მორალური სტიმულები, გავაძლიეროთ მათი ზემოქმედება წარმოების განვითარებასა და მაღალი საბოლოო შედეგების მიღწევაზე.

გავზარდოთ **რეალური შემოსავალი** ერთ სულ მოსახლეზე 16-18 პროცენტით.

უმნიშვნელოვანეს ამოცანად მივიჩნიოთ სხვადასხვა საქონელსა და მომსახურებაზე მოსახლეობის მყიდველობითი მოთხოვნის უფრო სრულად დაკმაყოფილება.

გავზარდოთ სახელმწიფო და კოოპერაციულ ვაჭრობაში **საცალო საქონელბრუნვა** 22-25 პროცენტით.

სასურსათო პრობლემის თანამიმდევრული გადაწყვეტის საფუძველზე უზრუნველვყოთ მოსახლეობის კვების შემდგომი გაუმჯობესება ყველაზე ნოყიერი პროდუქტების მოხმარების გადიდების გზით.

უფრო სრულად დავაკმაყოფილოთ მოთხოვნა კულტურულ-საყოფაცხოვრებო და საოჯახო დანიშნულების საგნებსა და სხვა არასასურსათო საქონელზე. მნიშვნელოვნად გავზარდოთ მოსახლეობისათვის საშენი მასალების, აგრეთვე არაკონდიციური მასალებისა და ნაკეთობების, სარემონტო და საოჯახო მეურნეობის სხვა საჭიროებებისათვის განკუთვნილი საქონლის მიყიდვა.

გავაფართოოთ და განვაახლოთ საქონლის ასორტიმენტი, გავაუმჯობესოთ მისი ხარისხი, გავზარდოთ ისეთი ახალი, მოდური, აგრეთვე იაფი კარგი ხარისხის საქონლის გაყიდვა, რომელზეც დიდი მოთხოვნილებაა. აქტიური ზემოქმედება მოვახდინოთ მოსახლეობის გონივრული მოთხოვნილებებისა და ესთეტიკური გემოვნების ჩამოყალიბებაზე.

გავზარდოთ **მუშებისა და მოსამსახურეების საშუალო თვიური ხელფასი** 13-16 პროცენტით და ხუთწლედის დამლევამდე ავამაღლოთ მისი დონე თვეში 190-195 მანეთამდე.

გავადიდოთ კოლმეურნეობების საზოგადოებრივ მეურნეობაში **კოლმეურნეთა შრომის ანაზღაურება** 20-22 პროცენტით.

მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის სფეროში უზრუნველვყოთ, რომ:

გაძლიერდეს თითოეული მუშაკის ხელფასის და პრემიების დამოკიდებულება მის პირად წვლილსა და კოლექტივის მუშაობის საბოლოო შედეგებზე, ამაღლდეს მისი მასტიმულირებელი როლი შრომის ნაყოფიერების ზრდაში, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებასა და ყველა სახეობის რესურსების ეკონომიაში. დაიხვეწოს სატარიფო სისტემა და შრომის ნორმირება.

დაიხვეწოს სხვადასხვა კატეგორიის მშრომელთა ხელფასი სამუშაოთა სირთულისა და პასუხსაგებობის, შრომის პირობებისა და ინტენსიურობის გათვალისწინებით, აგრეთვე სახალხო მეურნეობის დარგებისა და ქვეყნის რაიონების მიხედვით.

უზრუნველვყოთ მუშაკების, მათ შორის მცირეხელფასიანი მუშაკების ხელფასის გადიდება ხელის შრომის, ნაკლებკვალიფიციური შრომის შემცირების, კვალიფიკაციის ამაღლების, პროფესიათა შეთავსებისა და მაღალი შრომითი შედეგების მიღწევის საფუძველზე.

პირობების შექმნისა და რესურსების დაგროვების კვალობაზე თანდათანობით განვახორციელოთ მუშა-მოსამსახურეების ხელფასის, განაკვეთებისა და სარგოების მინიმალური ოდენობის ამაღლება, უწინარეს ყოვლისა სახალხო მეურნეობის საწარმოო დარგებში, თვეში 80 მანეთამდე. ყოველნაირად გამოვიყენოთ ამისათვის გაერთიანებებში, საწარმოებში, ორგანიზაციებსა და დარგებში არსებული შრომის ნაყოფიერების ზრდის რეზერვები.

სრულვყოთ ხელფასის სარაიონო რეგულირება.

ურალში, იაზახეთის ზოგიერთ რაიონში და ვოლოგდისა და კიროვის ოლქების ჩრდილოეთ რაიონებში შემოვიღოთ იმ მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის სარაიონო კოეფიციენტები, რომლებსაც ისინი დადგენილი არა აქვთ.

დავუწესოთ მუშა-მოსამსახურეებს ხელფასის სართი შორეული აღმოსავლეთისა და აღმოსავლეთ ციმბირის სამხრეთ რაიონებში მუშაობის უწყვეტი სტაჟისათვის.

განვაგრძოთ ცალკეულ დარგებში ღამით მუშაობისათვის შრომის დამატებითი ანაზღაურების გადიდება.

კოლმეურნეთა შრომის ანაზღაურების დარგში უზრუნველვყოთ, რომ:

გაძლიერდეს შრომის ანაზღაურების ოდენობის დამოკიდებულება მუშაობის საბოლოო შედეგებზე, შრომის ნაყოფიერებასა და პროდუქციის ხარისხზე;

დაუახლოვდეს საზოგადოებრივ წარმოებაში კოლმეურნეთა შრომის ნაყოფიერების, კვალიფიკაციისა და დასაქმების ზრდის კვალობაზე მათი შრომის ანაზღაურების დონე სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო საწარმოთა მუშაკების შრომის ანაზღაურების დონეს.

დაუწესდეთ კოლმეურნეებს მინიმალური ხანგრძლივობის ყოველწლიური ფასიანი შვებულება მუშა-მოსამსახურეთა მინიმალური შვებულების დონეზე.

გავადიდოთ **მოხმარების საზოგადოებრივი ფონდები** 20 პროცენტით. გავაძლიეროთ ამ ფონდებიდან მოსახლეობისადმი დახმარებისა და შეღავათების როლი საწარმოო და სოციალურ-დემოგრაფიულ პრობლემათა გადაჭრაში. ავამაღლოთ მოხმარების საზოგადოებრივ ფონდებში გადარიცხული სახსრების, მათ შორის გაერთიანებების, საწარმოების ორგანიზაციებისა და კოლმეურნეობების სახსრების გამოყენების ეფექტიანობა.

გავუდიდოთ **სახელმწიფო დახმარება ბავშვიან ოჯახებსა და ახალდაქორწინებულებს.** გავუფართოოთ ამ ოჯახებს უპირატესობანი და შეღავათები, ხელი შევუწყოთ მათი საბინაო-საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებას, სრულვყოთ შვილებისათვის სახელმწიფო დახმარების სისტემა. გავაუმჯობესოთ ბავშვების კვება და მომსახურება სკოლამდელთა დაწესებულებებში, სკოლა-ინტერნატებში, სკოლებთან და ბავშვთა სახლებთან არსებულ ინტერნატებში. დავასრულოთ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთათვის სახელმძღვანელოების უფასოდ დარიგების შემოღება.

უზრუნველვყოთ **მომუშავე ქალების შრომისა და ყოფა-ცხოვრების პირობების** შემდგომი გაუმჯობესება.

1981 წლიდან მოყოლებული შემოვიღოთ ქვეყნის რაიონების მიხედვით მომუშავე ქალებისათვის ნაწილობრივ ხელფასიანი შვებულება შვილის მოსავლელად ერთი წლის ასაკის მიღწევამდე.

მეტი შეღავათი მივცეთ ქალებს ბავშვების გაჩენასა და აღზრდასთან დაკავშირებით.

შევუქმნათ მცირეწლოვანი ბავშვების დედებს შესაძლებლობა იმუშაონ არასრულ სამუშაო დღეს ან არასრულ სამუშაო კვირას, მცოცავი გრაფიკით, აგრეთვე შინ.

განვახორციელოთ ეფექტიანი ღონისძიებანი საოჯახო მეურნეობაში შრომის შესამსუბუქებლად.

არსებითად გავზარდოთ ორსული ქალების სპეციალიზებული პროფილაქტორიუმების რაოდენობა.

გავითვალისწინოთ საბავშვო ბაღებისა და ბაგების, გახანგრძლივებული დღის სკოლების (ჯგუფების), პიონერული ბანაკებისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების ქსელის განვითარება და მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესება განსაკუთრებით იმ რაიონებში, სადაც ქალები დიდად არიან დასაქმებული საზოგადოებრივ წარმოებაში. ავაშენოთ სულ ცოტა 2,5 მილიონი ბავშვისათვის გათვალისწინებული სკოლამდელთა დაწესებულებანი.

გავზარდოთ 1985 წელს გახანგრძლივებული დღის სკოლებში (ჯგუფებში) მოსწავლეთა რიცხვი 13,5-14 მილიონამდე. გავაუმჯობესოთ პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლეების (სახლების), სხვა სკოლისგარეშე დაწესებულებების მუშაობა.

სრულვყოთ სოციალური უზრუნველყოფის სისტემა. გავუდიდოთ ასაკისა და ინვალიდობის პენსიათა მინიმალური ოდენობა მუშებს, მოსამსახურეებსა და კოლმეურნეებს, აგრეთვე პენსიები მარჩენლის დაკარგვის გამო. გავითვალისწინოთ კოლმეურნეებისა და სახელმწიფო საწარმოთა მუშაკების სოციალური უზრუნველყოფის პირობების შემდგომი გათანაბრება.

თანდათანობით მივუახლოოთ წინათ დანიშნული პენსიების ოდენობა ანალოგიური კვალიფიკაციის მუშაკებისათვის ამჟამად დანიშნულ პენსიათა დონეს.

განვახორციელოთ დიდი სამამულო ომის მონაწილეთა და დაღუპულ მეომართა ოჯახების ცხოვრების პირობების შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებანი. მეტი ზრუნვა გამოვიჩინოთ შრომის ვეტერანებისათვის.

გავაფართოოთ საზოგადოებრივ შრომაში პენსიონერთა მონაწილეობის შესაძლებლობანი. სრულვყოთ შრომისუნარიან პენსიონერთა მუშაობის მატერიალური წახალისების ფორმები.

გავაფართოოთ პენსიონერთა სახლ-ინტერნატების ქსელი. ავამაღლოთ ამ სახლებში კეთილმოწყობისა და სოციალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურების დონე. გავაუმჯობესოთ მოსახლეობისადმი საპროთეზო-ორთოპედიული დახმარების ორგანიზაცია და მიმოსვლის ინდივიდუალური საშუალებებით ინვალიდთა უზრუნველყოფა.

განვაგრძოთ სახელმწიფო სესხების დაფარვა.

თანამიმდევრულად განვახორციელოთ ძირითადი სასურსათო და არასასურსათო საქონლის **სახელმწიფო საცალო ფასების სტაბილურობის** უზრუნველყოფის გეზი. გავაძლიეროთ სახელმწიფო და საზოგადოებრივი კონტროლი და ავამაღლოთ სამინისტროებისა და უწყებების, გაერთიანებების, საწარმოების, ორგანიზაცია-დაწესებულებების ხელმძღვანელთა პასუხისმგებლობა ფასების დისციპლინის დაცვისათვის.

უზრუნველვყოთ **ვაჭრობისა და საზოგადოებრივი კვების** შემდგომი განვითარება.

გავაფართოოთ საცალო სავაჭრო ქსელი, განვამტკიცოთ სახელმწიფო და კოოპერაციული ვაჭრობის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, დავხვეწოთ ვაჭრობის მართვის ორგანიზაცია. განსაკუთრებული ყურადღება მივაპყროთ უნივერსალური თვითმომსახურების მაღაზიების, უნივერმაღებისა და დიდი სავაჭრო ცენტრების შექმნას. გავადიდოთ სამრეწველო სამინისტროთა და გაერთიანებათა საფირმო მაღაზიების, აგრეთვე საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობებისა და მათი გაერთიანებების ხილ-ბოსტნეულის საფირმო მაღაზიების ქსელი.

ავამაღლოთ მოსახლეობის სავაჭრო მომსახურების დონე, ყოველნაირად განვავითაროთ ვაჭრობის პროგრესული ფორმები. სრულვყოთ საქონლის გაყიდვა თვითმომსახურების მეთოდით, სამუშაო და საცხოვრებელ ადგილზე წინასწარი შეკვეთებით, აგრეთვე საამანათო ვაჭრობის გზით. გავუდიდოთ სავაჭრო ქსელს დაფასოებული საქონლის მიწოდება.

ავამაღლოთ საზოგადოებრივი კვების როლი მოსახლეობის მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებაში, გავითვალისწინოთ მისი განვითარების უპირატესი ტემპი, ავამაღლოთ დარგის ინდუსტრიალიზაციის დონე. გავაუმჯობესოთ სამუშაო და სწავლების ადგილზე მუშა-მოსამსახურეების, კოლმეურნეებისა და ყველა ტიპის სასწავლებელთა მოსწავლეების ცხელი კერძებით უზრუნველყოფა. მნიშვნელოვნად გავაფართოოთ საზოგადოებრივი კვების საწარმოთა ქსელი, ავამაღლოთ მოსახლეობის მომსახურების კულტურა. განვავითაროთ დიეტური კვების საწარმოთა ქსელი.

დავნერგოთ საქონლის ტრანსპორტირების, შენახვის, გადამუშავებისა და ვაჭრობის მოწინავე ტექნოლოგია, თანამედროვე სავაჭრო და სამაცივრო მოწყობილობა, საქონლის დამუშავებისა და დაფასოების მანქანებისა და დიდმწარმოებლური ხაზების კომპლექსები. სრულვყოთ სამრეწველო, სასოფლო-სამეურნეო და სავაჭრო საწარმო-ორგანიზაციების ეკონომიკური კავშირურთიერთობა. ავამაღლოთ სამეურნეო ხელშეკრულების როლი სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოება-რეალიზაციის გეგმების შემუშავებაში.

განვახორციელოთ ღონისძიებანი, რომელთა მიზანია სასაქონლო მარაგის კონცენტრაცია უპირატესად საბითუმო ვაჭრობის სისტემაში. ავამაღლოთ საბითუმო ბაზების პასუხისმგებლობა საჭირო ასორტიმენტის საქონლით მაღაზიების შეუფერხებელი მომარაგებისათვის, ხოლო მაღაზიების პასუხისმგებლობა იმისათვის, რომ გასაყიდად მუდამ ჰქონდეთ დადგენილი ასორტიმენტის საქონელი.

სრულვყოთ ვაჭრობასა და მრეწველობაში მუშაობა მყიდველთა მოთხოვნის შესწავლისათვის, უფრო სრულად გავითვალისწინოთ ქვეყნის მოსახლეობის სხვადასხვა ჯგუფისა და რაიონების მოთხოვნის სპეციფიკა.

ყოველნაირად შევუწყოთ ხელი სამომხმარებლო კოოპერაციის შემდგომ განვითარებას. მისი სამეურნეო ინიციატივისა და აქტიურობის ამაღლებას სოფლად ვაჭრობისა და საზოგადოებრივი კვების გაუმჯობესებისათვის, სანედლეულო და სასურსათო რესურსების გადიდებისათვის. სამომხმარებლო კოოპერაციის საწარმოებში გავზარდოთ მოსახლეობისათვის საჭირო საქონლის წარმოება ადგილობრივი მასალებისა და ნედლეულის უფრო ეფექტიანი გამოყენების, პირუტყვისა და ფრინველის სუქების, შიდა წყალსატევებში თევზის მოშენებისა და ჭერის გზით. უფრო აქტიურად ვიმუშაოთ მოსახლეობისა და კოლმეურნეობებისაგან სოფლის მეურნეობის პროდუქტების შესყიდვისათვის, გავაფართოოთ ამ პროდუქტებით ვაჭრობა ქალაქებსა და სამრეწველო ცენტრებში, უფრო სრულად გამოვიყენოთ თაფლის, ველური ხილის, კენკრის, სოკოს, თხილის, სამკურნალწამლო მცენარეთა დამზადების გადიდების შესაძლებლობანი.

განვავითაროთ საკოლმეურნეო ბაზრების ქსელი და გავაუმჯობესოთ მათი მუშაობა. დავეხმაროთ მოსახლეობას პირად საკარმიდამო მეურნეობებში და მებაღეობა-მებოსტნეობისა და სხვა ამხანაგობებში წარმოებული ნაჭარბი სოფლის მეურნეობის პროდუქციის მიტანასა და რეალიზაციაში.

არსებითად გავაფართოოთ საკომისიო საწყისებზე მოსახლეობისა და კოლმეურნეობებისაგან მიღებული ნაწარმის გასაყიდი მაღაზიების ქსელი.

მნიშვნელოვნად გავაუმჯობესოთ **მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურება.** დაახლოებით 1,4—1,5-ჯერ გავზარდოთ საყოფაცხოვრებო მომსახურების რეალიზაციის მოცულობა. ავამაღლოთ შეკვეთების შესრულების ხარისხი და მომსახურების კულტურა. გავითვალისწინოთ სოფლად და ქვეყნის აღმოსავლეთ რაიონებში საყოფაცხოვრებო მომსახურების დაჩქარებული განვითარება.

უზრუნველვყოთ **საშემნახველო საქმიანობის** განვითარება, სრულვყოთ შემნახველი სალაროების მიერ მოსახლეობის მომსახურების ფორმები, გავითვალისწინოთ მათი უფრო სრული აღჭურვა გამომთვლელი ტექნიკითა და საჭირო მოწყობილობით.

განვავითაროთ მოქალაქეთა სახელმწიფო პირადი და ქონებრივი დაზღვევა.

გავაუმჯობესოთ ვაჭრობის, საზოგადოებრივი კვების, საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოთა, მომსახურების სფეროს სხვა დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა მუშაობის რეჟიმი, ამასთან მაქსიმალური კომფორტი შევუქმნათ მშრომელებს, გავაძლიეროთ საზოგადოებრიობის კონტროლი ამ საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მუშაობისადმი.

თანამიმდევრულად გავაუმჯობესოთ **საბჭოთა ადამიანების საბინაო პირობები,** ავამაღლოთ საცხოვრებელი სახლების კომფორტულობა და მათი კეთილმოწყობის დონე. გავაფართოოთ ახალგაზრდული საერთო საცხოვრებლების ქსელი საწარმო-ორგანიზაციებში, გავაუმჯობესოთ იქ მომსახურება. ავაშენოთ 530-540 მილიონი კვადრატული მეტრი საერთო ფართობის საცხოვრებელი სახლები, გავითვალისწინოთ პირველ რიგში მათი მშენებლობა იმისათვის, რომ საცხოვრებელი სახლებით უზრუნველვყოთ ახლად შექმნილი საწარმოების, ასათვისებელი რაიონების და სოფლების მუშაკები. განვახორციელოთ ახალი სახელმწიფო საცხოვრებელი ფართობის განაწილება, როგორც წესი, ოჯახისათვის ცალკე ბინის მიცემის პრინციპით.

მეტი ყურადღება მივაქციოთ ქალაქებისა და დაბების განაშენიანების კომპლექსურობის საკითხებს. დავამთავროთ ძირითადად ტიპობრივი პროექტებით ბინების სრულყოფილი დაგეგმარებისა და მათი ექსპლოატაციის გაუმჯობესებული პირობების მქონე საცხოვრებელი სახლების მშენებლობაზე გადასვლა.

ავამაღლოთ საბინაო-სამშენებლო კოოპერაციის როლი მოსახლეობის საბინაო პირობების შემდგომ გაუმჯობესებაში, გავაფართოოთ საცხოვრებელი სახლების ინდივიდუალური მშენებლობის შესაძლებლობანი, განსაკუთრებით პატარა ქალაქებში, ქალაქის ტიპის დაბებში და სოფლად. ხელი შევუწყოთ მშრომელებს კოოპერაციულ და ინდივიდუალურ საბინაო მშენებლობაში გაერთიანებათა, საწარმოთა წამახალისებელი ფონდების ხარჯზე.

განვახორციელოთ საბინაო ფონდის ექსპლოატაციისა და მისი მოვლა-შენახვის გაუმჯობესების ღონისძიებანი. განვავითაროთ მოსახლეობის კომუნალური მომსახურება. ავამაღლოთ ქალაქებისა და სხვა დასახლებული პუნქტების უზრუნველყოფა ცენტრალიზებული თბომომარაგებითა და წყალმომარაგებით, გავაუმჯობესოთ მათი კეთილმოწყობა და გამწვანება, გამოვყოთ მიკრორაიონებში შენობები და მოედნები სპორტულ-გამაჯანსაღებელი და კულტურულ-აღმზრდელობითი მუშაობისათვის.

უზრუნველვყოთ **სახალხო განათლების** სისტემის შემდგომი განვითარება, სპეციალისტებსა და კვალიფიციურ მუშებზე ქვეყნის მოთხოვნილებათა უფრო სრული დაკმაყოფილება. ავამაღლოთ კადრების განათლებისა და მომზადების ყველა რგოლისა და ფორმის მუშაობის ეფექტიანობა. განვავითაროთ და გავაუმჯობესოთ საღამოსა და დაუსწრებელი სწავლება.

სრულვყოთ შრომითი ზნეობრივი და ესთეტიკური აღზრდის ფორმები და მეთოდები სკოლაში. გავაძლიეროთ მუშაობა ახალგაზრდობის პროფესიული ორიენტაციისათვის. შევქმნათ წანამძღვარები, რათა თანდათანობით გადავიდეთ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსამზადებელ კლასებში 6 წლის ასაკიდან ბავშვთა სწავლებაზე.

გავითვალისწინოთ პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების, როგორც მუშათა კადრებით სახალხო მეურნეობის შევსების უმნიშვნელოვანესი წყაროს, ქსელის შემდგომი განვითარება. 1981-1985 წლებში ამ სასწავლებლებიდან კვალიფიციურ მუშათა გამოშვება გავზარდოთ 13 მილიონამდე; გავადიდოთ 1,6-ჯერ საშუალო განათლების მქონე კვალიფიციურ მუშათა გამოშვება.

სრულვყოთ წარმოებაში კადრების მომზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება.

მოვამზადოთ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების მქონე დაახლოებით 10 მილიონი სპეციალისტი. განვახორციელოთ სპეციალისტთა მომზადების ხარისხისა და სახალხო მეურნეობაში მათი გამოყენების გაუმჯობესების ღონისძიებანი.

განვავითაროთ **სოციალისტური კულტურა და ხელოვნება,** ავამაღლოთ მათი როლი მარქსისტულ-ლენინური მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბებაში, საბჭოთა ადამიანების მრავალფეროვან სულიერ მოთხოვნილებათა უფრო სრულ დაკმაყოფილებაში.

გავაუმჯობესოთ მოსახლეობის კინომომსახურება, ფართოდ გამოვიყენოთ კინო აღმზრდელობითსა და სასწავლო მუშაობაში.

სრულვყოთ კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებათა საქმიანობა, მაქსიმალურად გამოვიყენოთ მათი მატერიალური ბაზა, უწყებრივი კუთვნილების მიუხედავად. გავაფართოოთ მასობრივი ბიბლიოთეკებისა და კლუბების ქსელი, ავამაღლოთ მათი როლი მშრომელთა კომუნისტური აღზრდისათვის, თვითმოქმედი შემოქმედებისა და დასვენების ორგანიზაციისათვის მუშაობაში. გავაუმჯობესოთ პარკების, ზოოპარკების, მუზეუმების მუშაობა ისტორიის, კულტურის და ბუნების ძეგლთა დაცვა და პროპაგანდა.

განვავითაროთ საგამომცემლო საქმე. უფრო სრულად დავაკმაყოფილოთ მოთხოვნილებანი ნაბეჭდ პროდუქციაზე, განსაკუთრებით საბავშვო და მხატვრული ლიტერატურის გამოცემებზე. ავამაღლოთ მათი პოლიგრაფიული შესრულების ხარისხი.

კიდევ უფრო განვავითაროთ ტელევიზია და რადიომაუწყებლობა. შემოვიღოთ ტელევიზიის მეორე საერთო-საკავშირო პროგრამა.

დღენიადაგ ვიზრუნოთ **ჯანმრთელობის დაცვის** სისტემის განვითარებისათვის, ავამაღლოთ მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების დონე და ხარისხი. გავითვალისწინოთ ჯანმრთელობის დაცვის დაწესებულებათა ქსელის შემდგომი გაფართოება, მათი სტრუქტურის სრულყოფა, და რაციონალური განლაგება. გავაუმჯობესოთ ჯანმრთელობის დაცვის დაწესებულებათა უზრუნველყოფა სამკურნალწამლო საშუალებებით, ინსტრუმენტებით, სამედიცინო ტექნიკითა და მოწყობილობით, ინვენტარით, ტრანსპორტითა და კავშირგაბმულობის საშუალებებით.

განვახორციელოთ სამედიცინო პრაქტიკაში მეცნიერულ-ტექნიკური მიღწევების დაჩქარებული და ფართო დანერგვის, სამედიცინო და ფარმაცევტული პერსონალის შრომის ორგანიზაციის პროგრესული ფორმებისა და მეთოდების გამოყენების ღონისძიებანი. გავზარდოთ 8-10 პროცენტით საავადმყოფო საწოლების საერთო რიცხვი.

გავაძლიეროთ დაავადებათა თავიდან აცილებისათვის მუშაობა. ავამაღლოთ დისპანსერიზაციის ეფექტიანობა და უზრუნველვყოთ, რომ იგი ფართოდ მოიცავდეს მოსახლეობას, უწინარეს ყოვლისა ბავშვებს.

გავზარდოთ სამედიცინო მრეწველობის პროდუქციის გამოშვება დაახლოებით 1,4-ჯერ. გავითვალისწინოთ მაღალეფექტიანი სამკურნალწამლო საშუალებების შექმნა და წარმოების ათვისება განსაკუთრებით გულ-სისხლძარღვთა და ონკოლოგიურ დაავადებათა, ენდოკრინული სისტემის დაავადებათა მკურნალობისათვის. აგრეთვე ნახევრად სინთეზური ანტიბიოტიკების შექმნა და ათვისება. გავაფართოოთ თანამედროვე სამედიცინო ტექნიკის წარმოება.

ყოველნაირად განვავითაროთ და სრულვყოთ **მშრომელთა დასვენებისა და ტურიზმის** ორგანიზაცია. გავაფართოოთ ბავშვებთან ერთად მშობელთა ერთობლივი დასვენებისა და მკურნალობის შესაძლებლობანი. გავაუმჯობესოთ საექსკურსიო მომსახურება. ყოველნაირად შევუწყოთ ხელი მუშა-მოსამსახურეთა მებაღეობა-მებოსტნეობის ამხანაგობათა ორგანიზაციასა და განვითარებას. გავზარდოთ ბაღის სახლების, ინვენტარის, დასვენებისა და ტურიზმის საქონლის წარმოება.

აქტიურად განვავითაროთ **მასობრივი ფიზკულტურა და სპორტი,** ხელი შევუწყოთ საბჭოთა ადამიანების ყოველდღიური ყოფა-ცხოვრებაში მათ უფრო ფართო დანერგვას. გავაძლიეროთ ფიზკულტურული და სპორტული მუშაობა ბავშვთა და ახალგაზრდათა შორის. უფრო ეფექტიანად გამოვიყენოთ სპორტული ნაგებობანი.

უფრო სრულად დავაკმაყოფილოთ ქალაქისა და სოფლის მოსახლეობის მოთხოვნილებანი საფოსტო, სატელეფონო და სატელეგრაფო **კავშირგაბმულობის** მომსახურებაზე.

მნიშვნელოვნად გავაუმჯობესოთ მოსახლეობის **სატრანსპორტო მომსახურება,** გავითვალისწინოთ საქალაქთაშორისო, შიდასაქალაქო და საგარეუბნო ტრანსპორტის შემდგომი განვითარება, განსაკუთრებული ყურადღება მივაპყროთ იმას, რომ გაფართოვდეს სხვადასხვა სახეობის ტრანსპორტით სოფლის მოსახლეობის მომსახურება.

გავზარდოთ მოსახლეობის კუთვნილი სატრანსპორტო საშუალებების რაოდენობის ზრდასთან დაკავშირებული მომსახურეობის მოცულობა და სახეობანი. გავაფართოოთ ტექნიკური მომსახურების სადგურების, ავტოგასაწყობი სადგურების, სამრეცხაოების ქსელი, აგრეთვე ამ სატრანსპორტო საშუალებებისათვის კოოპერაციული გარაჟებისა და კეთილმოწყობილი სადგომების მშენებლობა.

IX. ბუნების დაცვა

გავაუმჯობესოთ ბუნების დაცვა, გავაძლიეროთ სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების მოვლა-პატრონობისათვის მუშაობა, ბრძოლა ნიადაგების ეროზიის წინააღმდეგ, დავაჩქაროთ მიწების რეკულტივაციის სამუშაოთა ტემპი, უზრუნველვყოთ მათი დაცვა ღვარცოფების, მეწყრის, ზვავის, დამლაშობების, დაჭაობების, წყლის შედგომისა და გამოშრობისაგან.

უფრო კომპლექსურად ავითვისოთ სასარგებლო წიაღისეულის საბადოები, ამასთან არ დავუშვათ მათი დანაკარგები მოპოვებისა და გადამუშავების დროს.

დავაჩქაროთ წყალდამცავი ობიექტების მშენებლობა შავი, აზოვის, ბალტიის, კასპიის ზღვების აუზებში და ქვეყნის უმნიშვნელოვანეს სამრეწველო რაიონებში. განვახორციელოთ ღონისძიებანი, რათა გავაძლიეროთ არქტიკის აუზის ზღვების, მდინარეებისა და სხვა წყალსატევების დაცვა გაჭუჭყიანებისაგან. გავზარდოთ წყლის ხელახალი გამოყენება-დაბრუნების სისტემების სიმძლავრენი, შევქმნათ და საწარმოებში დავნერგოთ წყლის გამოყენების გაუდინარი სისტემები. გავაუმჯობესოთ წყლის წყაროების, მათ შორის მცირე მდინარეების

(გაგრძელება მე-3 გვ.).

სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981–1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითადი მიმართულებანი

(გაგრძელება)

და ტბების დაცვა დაშრობისა და გაჭუჭყიანებისაგან. განვაგრძოთ მუშაობა უნიკალური ბუნებრივი კომპლექსებისა და, უწინარეს ყოვლისა, ბაიკალის დაცვისა და რაციონალური გამოყენებისათვის.

შევუდგეთ ქვეყნის ევროპული ნაწილისა და შუა აზიის უმნიშვნელოვანესი მდინარეების აუზებში წყალსამეურნეო კომპლექსების მართვის ავტომატიზებული სისტემების შექმნას.

სრულვყოთ ტექნოლოგიური პროცესები და სატრანსპორტო საშუალებანი იმ მიზნით, რათა შევამციროთ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევა გარემოში და გავაუმჯობესოთ წარმავალი გაზების წმენდა მავნე მინარევებისაგან. გავზარდოთ დიდეფექტიანი გაზ-მტვერსაჭერი აპარატების, წყალსაწმენდი მოწყობილობის, აგრეთვე გარემო ბუნების მდგომარეობისადმი კონტროლის ხელსაწყოებისა და ავტომატური სადგურების გამოშვება. მნიშვნელოვნად შევამციროთ ტორფის გამოყენება სათბობად თბოელექტროსადგურებში.

გავაძლიეროთ ტყეების დაცვა ხანძრებისა და მავნე მწერებისა და დაავადებებისაგან.

გავაფართოოთ დამცავი ტყის გაშენება. შევქმნათ ახალი და კეთილმოვაწყოთ არსებული მწვანე ზონები ქალაქებში, დაბებში და მათ გარშემო.

განვაგრძოთ ნაკრძალი ტერიტორიებისა და ეროვნული პარკების მეცნიერულად დასაბუთებული ქსელის შექმნა და მათ ბაზაზე მოვაწყოთ ბუნებრივი სისტემებისა და ობიექტების შესწავლა, რათა შევიმუშაოთ ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების რეკომენდაციები. განვახორციელოთ გარეული ცხოველების რიცხვის შეწონასწორებული გადიდებისა და ბუნებრივ წყალსატევებსა და წყალსაცავებში ძვირფასი ჯიშის თევზის მომრავლების ღონისძიებანი.

უფრო აქტიურად ვიმუშაოთ ბუნებრივი რესურსების კადასტრების სისტემათა შექმნისა და განვითარებისათვის. სრულვყოთ სახელმწიფო მართვა და გავაძლიეროთ კონტროლი ბუნების სარგებლობისა და გარემოს დაცვის დარგში. უფრო ფართოდ ჩავაბათ საზოგადოებრიობა ბუნების დაცვაში.

X. საწარმოო ძალების განლაგება. მოკავშირე რესპუბლიკების ეკონომიკური და სოციალური განვითარება

უზრუნველვყოთ საწარმოო ძალების უკეთ განლაგება იმ მიზნით, რომ ავამაღლოთ საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობა ქვეყნის ერთიან სახალხო-სამეურნეო კომპლექსში მოკავშირე რესპუბლიკებისა და ეკონომიკური რაიონების მეურნეობის შემდგომი სპეციალიზაციისა და პროპორციული განვითარების საფუძველზე.

დავაჩქაროთ ეკონომიკური პოტენციალის გადიდება აღმოსავლეთ რაიონებში. განვახორციელოთ მათი ბუნებრივი რესურსების ათვისებისა და ციმბირსა და აზიაზეთში სათბობ-ენერგეტიკული და სანედლეულო ბაზების განვითარების დიდი სამუშაოები. თავი მოვუყაროთ აქ ენერგოტევადი წარმოებების შექმნას. გავაძლიეროთ აღმოსავლეთის რაიონების სამშენებლო ბაზის, საბინაო-კომუნალური და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მშენებლობის, სოფლის მეურნეობის წამყვანი დარგებისათვის მანქანებისა და მოწყობილობის წარმოების განვითარება, გავზარდოთ ამის საფუძველზე ამ რაიონების ეკონომიკის განვითარების კომპლექსურობა და მათი კადრებით უზრუნველყოფა.

შუა აზიის რესპუბლიკებში უფრო სრულად გამოვიყენოთ შრომითი და ბუნებრივი რესურსები, საწარმოო სიმძლავრენი, უზრუნველვყოთ ბამბის წარმოების შემდგომი გადიდება, არსებითად გავაუმჯობესოთ მისი ხარისხი, დავაჩქაროთ მეცხოველეობის, სოფლის მეურნეობის სხვა შრომატევადი დარგების, მსუბუქი მრეწველობისა და მანქანათმშენებლობის განვითარება. გავაუმჯობესოთ სარწყავი მიწების მელიორაციული მდგომარეობა და წყლით უზრუნველყოფა. გავაფართოოთ ადგილობრივი მოსახლეობიდან, განსაკუთრებით სოფლის ახალგაზრდობიდან კვალიფიციური მუშათა კადრების მომზადება.

ქვეყნის ევროპულ ნაწილსა და ურალში კიდევ უფრო განვავითაროთ მრეწველობა, ძირითადად იმ გზით, რომ უკეთ გამოვიყენოთ შექმნილი საწარმოო პოტენციალი, მოვახდინოთ მოქმედ საწარმოთა რეკონსტრუქცია და ტექნიკური განახლება, ამასთან არ გავზარდოთ მომუშავეთა რიცხვი. არ განვახორციელოთ, როგორც წესი, ევროპულ რაიონებში ახალი ენერგოტევადი და წყალტევადი წარმოებების განლაგება და მოქმედთა გაფართოება. ფართოდ განვავითაროთ ატომური ენერგეტიკა. განვაგრძოთ ჩრდილოეთ კავკასიისა და ამიერკავკასიის ჰიდროენერგორესურსების ათვისება.

გავითვალისწინოთ ტერიტორიულ-საწარმოო კომპლექსებისა და სამრეწველო კვანძების შემდგომი განვითარება და შექმნა განსაკუთრებით ახლად ასათვისებელ რაიონებში.

გავაუმჯობესოთ სატრანსპორტო-ეკონომიკური კავშირურთიერთობა. უფრო ფართოდ განვავითაროთ ერთი და იმავე ტერიტორიაზე განლაგებულ წარმოებათა დარგთშორისი კოოპერაცია, ამასთან არ დავუშვათ გაუმართლებელი დუბლირება და პარალელიზმი სხვადასხვა უწყების მიერ საწარმოო და არასაწარმოო ინფრასტრუქტურების ობიექტების შექმნაში.

ავამაღლოთ სახალხო დეპუტატთა საბჭოების როლი და სრულვყოთ მათი საქმიანობა თავიანთ ტერიტორიაზე კომპლექსური ეკონომიკური და სოციალური განვითარების უზრუნველყოფისათვის.

ეკონომიკის ზრდისა და საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის ამაღლების საფუძველზე გავითვალისწინოთ ყველა მოკავშირე რესპუბლიკაში ხალხის კეთილდღეობის შემდგომი გაუმჯობესება. ამასთან უზრუნველვყოთ, რომ უფრო სრულად კმაყოფილდებოდეს მოსახლეობის მოთხოვნილებანი რთული ბუნებრივი პირობების მქონე ახლად ასათვისებელ რაიონებში.

დადგინდეს მოკავშირე რესპუბლიკების ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981-1985 წლების შემდეგი ძირითადი მიმართულებანი:

რუსეთის საბჭოთა ფედერაციულ სოციალისტურ რესპუბლიკაში გავზარდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 24-27 პროცენტით. დაჩქარებით განვავითაროთ მანქანათმშენებლობა, გაზის, ქიმიური და ნავთობქიმიური მრეწველობა. გავითვალისწინოთ მსუბუქი, კვებისა და თევზის მრეწველობის შემდგომი განვითარება.

გავადიდოთ 1985 წელს ელექტროენერგიის გამომუშავება 950-970 მილიარდ კილოვატსაათამდე, ნავთობის, მათ შორის გაზის კონდენსატის მოპოვება — 560-580 მილიონ ტონამდე, გაზისა — 420-460 მილიარდ კუბურ მეტრამდე. გავზარდოთ შავი ლითონების მზა ნაგლინის წარმოება 12-14 პროცენტით, მინერალური სასუქებისა — 1,6-ჯერ, ქსოვილებისა — 13 პროცენტით, ტრიკოტაჟის ნაწარმისა — 1,2-ჯერ, შაქრისა — 1,5-ჯერ, ერბო-კარაქისა — 13-15 პროცენტით.

გავადიდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 12-14 პროცენტით. უზრუნველვყოთ, რომ საშუალო წლიურმა წარმოებამ შეადგინოს: მარცვლეულისამ — 134-136 მილიონი ტონა, შაქრის ჭარხლისამ — 33-34 მილიონი ტონა, ყურძნისამ — სულ ცოტა 1 მილიონი ტონა, ხორცისამ (ნაკლავის წონა) — 8,4-8,7 მილიონი ტონა, რძისამ — 50-52 მილიონი ტონა, მატყლისამ — 235-240 ათასი ტონა, მზესუმზრის თესლის წარმოება გაიზარდოს — 1,3-ჯერ, ბოსტნეულისა — 1,2-ჯერ, კარტოფილისა — 10-12 პროცენტით. საექსპლოატაციოდ გადავცეთ 1550-1650 ათასი ჰექტარი სარწყავი მიწები და დაგაშროთ 1720-1820 ათასი ჰექტარი დაჭაობებული და ჭარბტენიანი მიწები.

რუსეთის სფს რესპუბლიკის არაშავმიწანიადაგიან ზონაში განვაგრძოთ კომპლექსური პროგრამის განხორციელება, რათა გადავაქციოთ იგი მაღალპროდუქტიული მიწათმოქმედებისა და მეცხოველეობის რაიონად და განვავითაროთ მათთან დაკავშირებული მრეწველობის დარგები. უპირატესი ტემპით ვაშენოთ საცხოვრებელი სახლები, საავტომობილო გზები, სოციალურ-კულტურული და კომუნალურ-საყოფაცხოვრებო დანიშნულების ობიექტები.

მოსკოვსა და ლენინგრადში მთავარი ყურადღება დავუთმოთ საწარმოთა რეკონსტრუქციასა და ტექნიკურ განახლებას. გავაძლიეროთ მათი სპეციალიზაცია მაღალი ტექნიკური დონისა და ხარისხის პროდუქციის წარმოებაზე, უზრუნველვყოთ საწარმოო სიმძლავრეთა უფრო სრული დატვირთვა, წარმოების მოცულობის ზრდასთან შედარებით შრომის ნაყოფიერების მატების უპირატესი ტემპი. გავითვალისწინოთ საქალაქო მეურნეობის შემდგომი კომპლექსური განვითარება.

განვახორციელოთ კოლომნის თბომავალსაშენებელი ქარხნის, ბრიანსკის მანქანათსაშენებელი და პენზის დიზელის ქარხნების რეკონსტრუქცია-გაფართოება.

ავამოქმედოთ ახალი სიმძლავრენი ჩერეპოვეცის მეტალურგიულ ქარხანაში, განვაგრძოთ ტიმან-პეჩორის ტერიტორიულ-საწარმოო კომპლექსის შექმნა სათბობ-ენერგეტიკული, მადნეულისა და ხე-ტყის ნედლეულის რესურსების ბაზაზე კომის ასს რესპუბლიკასა და ნენთა ავტონომიურ ოკრუგში. უკეთ გამოვიყენოთ ევროპული ჩრდილოეთის რესურსები, შევქმნათ ქაღალდის საწარმოო დამატებითი სიმძლავრენი სიკტივკარის ხე-ტყის მრეწველობის კომპლექსში.

ავამოქმედოთ სიმძლავრენი სმოლენსკის, კალინინის, კურსკის ატომურ ელექტროსადგურებში.

ცენტრალურ-შავმიწანიადაგიან რაიონში უზრუნველვყოთ სოფლის მეურნეობისა და მასთან დაკავშირებული დარგების შემდგომი განვითარება. განვაგრძოთ ტერიტორიულ-საწარმოო კომპლექსის ფორმირება კურსკის მაგნიტური ანომალიის ბაზაზე, ავამოქმედოთ ოსკოლის ელექტრომეტალურგიული კომბინატის პირველი რიგი.

ვოლგისპირეთში განვაგრძოთ საავტომობილო, სატრაქტორო და სხვა სახეობათა მანქანათმშენებლობის განვითარება, განვახორციელოთ ნავთობისა და გაზის მოპოვების დონის შენარჩუნების ხელშემწყობი ღონისძიებანი. შევუდგეთ გაზისა და კონდენსატის მოპოვებადამუშავების, აგრეთვე გოგირდის წარმოების სამრეწველო კვანძის შექმნას ასტრახანის გაზკონდენსატის საბადოს ბაზაზე. ავამოქმედოთ სიმძლავრენი ჩებოქსარისა და ნიჟნეკამსკის ჰიდროელექტროსადგურებში, აგრეთვე ბალაკოვოს ატომურ ელექტროსადგურში.

ჩრდილოეთ კავკასიაში განვავითაროთ ინტენსიური მიწათმოქმედება, მაღალსაქონლური მეცხოველეობა, კვების მრეწველობა, შევუდგეთ დიდი სტავროპოლის არხის მეოთხე რიგის მშენებლობას, განვაგრძოთ სამუშაოები მიწების რწყვისა და სასოფლო-სამეურნეო ათვისების, აგრეთვე ჰიდროენერგორესურსების გამოყენებისათვის. ავამოქმედოთ სიმძლავრენი როსტოვის ატომურ ელექტროსადგურში, ქარხანა „ატომმანქანასა“ და ნოვოჩერკასკის ელმავალსაშენებელ ქარხანაში. განვავითაროთ დიდწარმოებლური მარცვალსაღები კომბაინების გამოსაშვები სიმძლავრეები საწარმოო გაერთიანება „როსტსოფლმანქანასა“ და ტაგანროგის კომბაინის ქარხანაში.

ურალში განვაგრძოთ შავი და ფერადი მეტალურგიის, მანქანათმშენებლობის, ქიმიური და ნავთობქიმიური მრეწველობის საწარმოთა ტექნიკური რეკონსტრუქცია და განახლება. განვამტკიცოთ ფერადი მეტალურგიის სანედლეულო ბაზა. ავამოქმედოთ პერმის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგურის სიმძლავრენი.

ციმბირში გავითვალისწინოთ სათბობის მრეწველობის, ელექტროენერგეტიკის, ფერადი მეტალურგიის, ქიმიური, ნავთობქიმიური, ხე-ტყის, ცელულოზა-ქაღალდის, ხისდამუშავებელი და მიკრობიოლოგიური მრეწველობის, სამშენებლო ინდუსტრიის დაჩქარებული ზრდა. ყოველნაირად განვამტკიცოთ სასურსათო ბაზა სოფლის მეურნეობისა და სასოფლო-სამეურნეო ნედლეულის გადამუშავებელი დარგების აღმავლობის გზით.

უზრუნველვყოთ დასავლეთ ციმბირის ტერიტორიულ-საწარმოო კომპლექსის შემდგომი განვითარება. გავზარდოთ აქ 1985 წელს ნავთობის, მათ შორის გაზის კონდენსატის, მოპოვება 385-395 მილიონ ტონამდე, გაზისა — 330-370 მილიარდ კუბურ მეტრამდე. ავამოქმედოთ საწარმოო სიმძლავრენი ტობოლსკის ნავთობქიმიურ კომბინატში, ტომსკის ქიმიურ ქარხანასა და სურგუტის სახელმწიფო რაიონულ ელექტროსადგურებში. დავიწყოთ ქიმიური და ნავთობგადასამუშავებელი მოწყობილობის ქარხნის მშენებლობა. განვამტკიცოთ საშენებლო ბაზა, გავაძლიეროთ საბინაო, სოციალურ-კულტურული და საგზაო მშენებლობა. საექსპლოატაციოდ გადავცეთ სურგუტ-ურენგოის რკინიგზა.

გავზარდოთ ენერგეტიკული და კოქსვადი ქვანახშირის მოპოვება კუზბასში. განვაგრძოთ სარწყავი სამუშაოები კულუნდის ველზე.

განვაგრძოთ კანსკ-აჩინსკის ტერიტორიულ-საწარმოო კომპლექსის ფორმირება, ავამოქმედოთ ბერეზოვსკის № 1 ქვანახშირის ჭრილისა და კრასნოიარსკის მძიმე ექსკავატორების ქარხნის პირველი რიგები, ბერეზოვსკის № 1 სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგურის სიმძლავრენი. უზრუნველვყოთ საიანის ტერიტორიულ-საწარმოო კომპლექსის შემდგომი განვითარება. ძირითადად დავამთავროთ საიან-შუშენსკოეს ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა, ავამოქმედოთ სიმძლავრენი აბაკანის ვაგონსაშენებელ და საიანის ალუმინის ქარხნებში, განვაგრძოთ ელექტროტექნიკურ საწარმოთა მშენებლობა ქალაქ მინუსინსკში.

განვავითაროთ სიმძლავრენი მაღალმწარმოებლური მარცვალასაღები კომბაინების გამოშვების გასადიდებლად კრასნოიარსკის მარცვალასაღები კომბაინების საწარმოო გაერთიანებაში.

დავიწყოთ ბოგუჩანის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა, ავამოქმედოთ ხარანორის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგურის პირველი აგრეგატები, დავამთავროთ გუსინოოზერსკის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგურის მშენებლობა. მოვაწყოთ მოსამზადებელი სამუშაოები ოზერნის პოლიმეტალების საბადოს ასათვისებლად.

შორეულ აღმოსავლეთში უზრუნველვყოთ ფერადი მეტალურგიის, ნავთობგადასამუშავებელი, თევზის, ხეტყის, ხისდამუშავებელი და ცელულოზა-ქაღალდის მრეწველობის შემდგომი განვითარება. გავზარდოთ სოიის, ბრინჯისა და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქციის წარმოება.

გავშალოთ სამუშაოები იმ ზონის სამეურნეო ათვისებისათვის, რომელიც ბაიკალ-ამურის რკინიგზის მაგისტრალზე გადის. დავამთავროთ უდოკანის სპილენძის საბადოს ათვისების საპროექტო სამუშაოები. განვაგრძოთ სამხრეთ იაკუტიის ტერიტორიულ-საწარმოო კომპლექსის ფორმირება, დავსრულოთ ქვანახშირის ჭრილის, მამდიდრებელი ფაბრიკისა და ნერიუნგრის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგურის პირველი რიგის მშენებლობა. შევიმუშაოთ სამხრეთ იაკუტიაში რკინის მადნის საბადოს ათვისების, აგრეთვე ბერკატიტ-ტომოტ-იაკუტსკის რკინიგზის მშენებლობის ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთება.

განვაგრძოთ ბურეის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა, დავამთავროთ ზოვისპირეთის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგურისა და კოლიმის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა. ავაშენოთ გადასამუშავებელი მეტალურგიული ქარხანა. განვახორციელოთ არსებული ნავსადგურების შემდგომი განვითარება და რეკონსტრუქცია. შევუდგეთ ვოსტოჩნის ღრმაწყალა ნავსადგურის მეორე რიგის მშენებლობას.

უფრო ფართოდ განვავითაროთ სანატორიულ-საკურორტო საქმე ციმბირსა და შორეულ აღმოსავლეთში, განსაკუთრებით ადგილობრივი მინერალური წყაროების ბაზაზე.

უკრაინის სს რესპუბლიკაში გავადიდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 20-23 პროცენტით.

გავზარდოთ 1985 წელს ელექტროენერგიის გამომუშაება 280-290 მილიარდ კილოვატსაათამდე, მივიღოთ მისი ძირითადი მატება ატომური ელექტროსადგურების ხარჯზე. ავამოქმედოთ სიმძლავრენი სამხრეთ უკრაინის, ხმელნიცკის, ზაპოროჟიეს, ყირიმის, ჩერნობილის, როვნოს ატომურ ელექტროსადგურებში და ოდესის ატომურ თბოელექტროცენტრალში. დავაჩქაროთ ქვანახშირის მრეწველობის საწარმოთა მშენებლობა, რეკონსტრუქცია და ტექნიკური განახლება, გავადიდოთ ქვანახშირის მოპოვება. ავამოქმედოთ კოსქინიური ქარხნების, მინერალური სასუქებისა და საავტომობილო სალტეების საწარმოთა სიმძლავრენი. გავზარდოთ შავი ლითონების მზა ნაგლინის წარმოება 14-16 პროცენტით.

განვავითაროთ უპირატესი ტემპით ენერგეტიკული და ქიმიური მანქანათმშენებლობა, ელექტროტექნიკური მრეწველობა, ჩარხმშენებლობა და ხელსაწყოთმშენებლობა, მეცხოველეობისა და საკვებწარმოების მანქანათა გამოშვება. ავამოქმედოთ ქალაქ უჟგოროდის ელექტროძრავების ქარხნის პირველი რიგი. განვახორციელოთ ვოროშილოვგრადის თბომავალსაშენებელი ქარხნის, აგრეთვე მსუბუქი და კვების მრეწველობის მოქმედ საწარმოთა რეკონსტრუქცია და ტექნიკური განახლება. გავზარდოთ ერბო-კარაქის წარმოება 1,2-1,3-ჯერ. გავადიდოთ 1985 წელს შაქრის წარმოება 6,6-6,8 მილიონ ტონამდე, ხილბოსტნეულის კონსერვებისა — 3-3,3 მილიარდ პირობით ქილამდე.

გავზარდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 12-14 პროცენტით და მზესუმზირას თესლის მოსავლისა — 1,2-ჯერ. უზრუნველვყოთ, რომ საშუალო წლიური წარმოება შეადგენდეს: მარცვლეულისა — 51-52 მილიონ ტონას, შაქრის ჭარხლისა — 56-57 მილიონ ტონას, ყურძნისა — სულ ცოტა მილიონ ტონას, ხორცისა (ნაკლავის წონა) — 3,9-4,1 მილიონ ტონას; რძისა — 22,5-23 მილიონ ტონას. განვაგრძოთ დუნაი-დნესტრისა და კახოვკის სარწყავი სისტემების, დნეპრ-დონბასის არხის მეორე რიგის მშენებლობა, შევუდგეთ ჩრდილოეთ ყირიმის არხის მესამე რიგისა და აზოვისპირა სარწყავი სისტემის პირველი რიგის აგებას. საექსპლოატაციოდ გადავცეთ 500-510 ათასი ჰექტარი სარწყავი მიწები და დავაშროთ 640-680 ათასი ჰექტარი ჭარბტენიანი მიწები.

კიდევ უფრო განვავითაროთ კურორტები და ტურისტული ბაზები.

ბელორუსიის სს რესპუბლიკაში გავზარდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 26-29 პროცენტით, მანქანათმშენებლობის პროდუქციისა — 1,5-ჯერ, მინერალური სასუქებისა — 1,3-ჯერ, მათ შორის კალიუმიანი სასუქებისა — 1,4-ჯერ, ქსოვილების და ერბო-კარაქისა — 1,2-ჯერ. უპირატესი ტემპით განვავითაროთ რადიოტექნიკური, ელექტრონული და ხელსაწყოთმშენებლობის მრეწველობა.

დავამთავროთ ქალაქ გომელის სასოფლო-სამეურნეო მანქანების ქარხნისა და ბრესტის მაუდ-ხალიჩის კომბინატის გაფართოება. ავამოქმედოთ ნოვოპოლოცკის საწარმოო გაერთიანების „პოლიმირის“ ახალი სიმძლავრენი. ავაშენოთ გადასამუშავებელი მეტალურგიული ქარხანა.

გავზარდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 10-12 პროცენტით. უზრუნველვყოთ მარცვლეულის საშუალო წლიური წარმოება 7,8-8,1 მილიონ ტონის, კარტოფილისა — 12,5-13,5 მილიონ ტონის, ხორცისა (ნაკლავის წონა) — 950-1000 ათასი ტონის, რძისა — 6,5-6,7 მილიონ ტონის ოდენობით, დავაშროთ ჭარბტენიანი და დაჭაობებული მიწები 480-520 ათას ჰექტარზე.

უზბეკეთის სს რესპუბლიკაში გავადიდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 28-31 პროცენტით. გავზარდოთ 1985 წელს ელექტროენერგიის გამომუშავება 44-45 მილიარდ კილოვატსაათამდე, გავადიდოთ მინერალური სასუქების გამოშვება 1,4-ჯერ.

განვავითაროთ სპილენძის საწარმოო და ტყვია-თუთიის მადნის მოსაპოვებელი სიმძლავრენი აღმალიყის სამთო-მეტალურგიულ კომბინატში, ფოლადის და ნაგლინის საწარმოო სიმძლავრენი — ბეკაბადის ქარხანაში. საექსპლოატაციოდ გადავცეთ ტაშკენტის სატრაქტორო ქარხნის, ანგრენის № 2 სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგურის, ქალაქების ანდიჟანისა და ნუკუსის ბამბეულის კომბინატების, ტრიკოტაჟის და მსუბუქი, აგრეთვე კვების მრეწველობის სხვა საწარმოების სიმძლავრენი.

ვაწარმოოთ 1985 წელს 560-570 მილიონი კვადრატული მეტრი ბამბისა და აბრეშუმის ქსოვილები, 480-485 ათასი ტონა მცენარეული ზეთი, 1-1,1 მილიარდი პირობითი ქილა ხილბოსტნეულის კონსერვი.

გავზარდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 17-19 პროცენტით. უზრუნველვყოთ ხამი ბამბის საშუალო წლიური წარმოება სულ ცოტა 5,9 მილიონი ტონის ოდენობით, აქედან ნაზბოჭკოიანისა — 400-420 ათასი ტონის, მარცვლეულისა — 2,8-3 მილიონი ტონის, ბოსტნეულისა — 2,4-2,5 მილიონი ტონის, ხორცისა (ნაკლავის წონა) — 400-410 ათასი ტონის, რძისა — 2,5-2,7 მილიონი ტონის, მატყლისა — 20-21 ათასი ტონის, ყარაკულის ტყავისა — 2,25 მილიონი ცალის ოდენობით. დავაჩქაროთ მევენახეობის, მებაღეობისა და მეხილეობის განვითარება. განვაგრძოთ ყარშისა და ჯიზაყის ველების ათვისება. საექსპლოატაციოდ გადავცეთ 450-465 ათასი ჰექტარი სარწყავი მიწა. გავაწყლოვანოთ 1,5 მილიონი ჰექტარი საძოვრები.

ყაზახეთის სს რესპუბლიკაში გავადიდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 22-25 პროცენტით. განვაგრძოთ ელექტროენერგეტიკის, ფერადი და შავი მეტალურგიის, მანქანათმშენებლობის, ქვანახშირის, ქიმიური, ნავთობქიმიური, მსუბუქი და კვების მრეწველობის განვითარება. გავადიდოთ 1985 წელს ქვანახშირის მოპოვება 134 მილიონ ტონამდე, ელექტროენერგიის გამომუშავება — 90-95 მილიარდ კილოვატსაათამდე, შავი ლითონების მზა ნაგლინისა — 5,1-5,3 მილიონ ტონამდე, ქსოვილებისა — 208-210 მილიონ კვადრატულ მეტრამდე. გავადიდოთ ნავთობის პირველადი გადამუშავება 2,1-ჯერ, მინერალური სასუქების წარმოება — 1,3-ჯერ.

განვამტკიცოთ ფერადი და შავი მეტალურგიის ნედლეულის ბაზა. ავამოქმედოთ რკინის მადნის მოპოვების სიმძლავრენი კაჩარის სამთო-მამდიდრებელ კომბინატში. გავზარდოთ მადნის მოპოვება ჟაირემის პოლიმეტალების საბადოში. გავაფართოოთ ნავთობისა და გაზის გეოლოგიურ-საზვერო სამუშაოები დასავლეთ ყაზაზეთში, დავაჩქაროთ ნავთობის საბადოების ათვისება ბუზაჩის ნახევარკუნძულზე.

ავამოქმედოთ ფოსფორიტების მოპოვების ახალი სიმძლავრენი ყარათაუს აუზსა და აქტიუბინსკის ოლქში, ყვითელი ფოსფორისა და მინერალური სასუქების საწარმოო სიმძლავრენი. დავამთავროთ ჩიმკენტის ნავთობგადასამუშავებელი ქარხნის მშენებლობა.

პავლოდარ-ეკიბასტუზის ტერიტორიულ-საწარმოო კომპლექსში გავზარდოთ ქვანახშირის მოპოვება, თიხამიწის წარმოება, განვაგრძოთ 4-4 მილიონი კილოვატი სიმძლავრის დიდი სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგურების მშენებლობა. ავამოქმედოთ ნავთობგადასამუშავებელი ქარხნის მეორე რიგი, ძირითადად დავამთავროთ პავლოდარის სატრაქტორო ქარხნის რეკონსტრუქცია.

გავადიდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 11-13 პროცენტით. უზრუნველვყოთ მარცვლეულის საშუალო წლიური წარმოება 28-29 მილიონი ტონის, ხორცისა (ნაკლავის წონა) — 1,2-1,3 მილიონი ტონის, რძისა — 4,9-5 მილიონი ტონის, მატყლისა — 110-115 ათასი ტონის, ყარაკულის ტყავისა — 2,5 მილიონი ცალის ოდენობით. განვახორციელოთ ღონისძიებანი მარცვლეულის, მეტადრე თავთუხისა და ღონიერი ხორბლისა და ბურღულეულის სტაბილური წარმოების უზრუნველყოფად. განვახორციელოთ მეცხოველეობის შემდგომი განვითარება, ძირითადად სახორცე მესაქონლეობისა და წმინდასაწმისიანი მეცხვარეობის მეშვეობით. განვაგრძოთ სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების ჯგუფობრივი წყალსადენების ქსელის მშენებლობა. საექსპლოატაციოდ გადავცეთ 400-420 ათასი ჰექტარი სარწყავი მიწა. გავაწყლოვანოთ უდაბნო და ნახევრად უდაბნო რაიონებში 15 მილიონი ჰექტარი საძოვრები.

საქართველოს სს რესპუბლიკაში გავადიდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 30-33 პროცენტით, ელექტროენერგიის გამომუშავება — 1,2-ჯერ, მანქანათმშენებლობის პროდუქციის წარმოება — 1,6-ჯერ, ქიმიური მრეწველობისა — 1,5-ჯერ, მსუბუქი და კვების მრეწველობისა — 1,3-ჯერ, მათ შორის ხილბოსტნეულის კონსერვებისა — 1,7-ჯერ. გავითვალისწინოთ ელექტროტექნიკური, ელექტრონული, რადიოტექნიკური მრეწველობის, ხელსაწყოთმშენებლობის უპირატესი ზრდა.

განვახორციელოთ ბაგირგზებისათვის საჭირო მოწყობილობის საწარმოო ქარხნის მშენებლობა.

დავამთავროთ ჟინვალის ჰიდროკვანძის აგება, განვაგრძოთ ხუდონჰესის მშენებლობა და შევუდგეთ ნამახვანის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობას.

ავამოქმედოთ ჩაის ფოთლის, ყურძნის გადასამუშავებელი და მინერალური წყლის ჩამოსასხმელი ახალი სიმძლავრენი.

გავზარდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 22-24 პროცენტით; განვაგრძოთ მისი სპეციალიზაცია მევენახეობის, მეჩაიეობის, სუბტროპიკული მეხილეობის ხაზით. გავადიდოთ მარცვლეულის საშუალო წლიური წარმოება სულ ცოტა 740 ათას ტონამდე, ხარისხოვანი ჩაის ფოთლისა — სულ ცოტა 466 ათას ტონამდე, ყურძნისა — 1-1,1 მილიონ ტონამდე, ხორცის წარმოება (ნაკლავის წონა) — სულ ცოტა 160 ათას ტონამდე, რძისა — სულ ცოტა 710 ათას ტონამდე. განვახორციელოთ სამუშაოები კოლხეთის დაბლობის დასაშრობად და ასათვისებლად 35 ათას ჰექტარ ფართობზე, მიწების სარწყავად — 60 ათას ჰექტარ ფართობზე.

მოვაწყოთ ნაპირსამაგრი სამუშაოები შავი ზღვის სანაპიროზე. დავამთავროთ კავკასიის საუღელტეხილო საავტომობილო გზის მშენებლობა. განვაგრძოთ მარაბდა-ახალქალაქის რკინიგზის ხაზის გაყვანა.

განვავითაროთ საკურორტო ზონები და ტურისტული ბაზები.

აზერბაიჯანის სს რესპუბლიკაში გავზარდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 29-32 პროცენტით. მანქანათმშენებლობის პროდუქციისა — დაახლოებით 1,6-ჯერ.

განვაგრძოთ მრეწველობის სტრუქტურის სრულყოფა ელექტროტექნიკური, ხელსაწყოთმშენებლობის, რადიოტექნიკური, ელექტრონული და მრეწველობის სხვა იმ დარგების უპირატესი განვითარების გზით, რომლებიც უზრუნველყოფენ შრომითი რესურსების უფრო სრულ გამოყენებას. ავაშენოთ ღრმა წყლისათვის განკუთვნილი საფუძვლების, სამრეწველო ავტომატიკისა და ტელემექანიკის ქარხნები. დავამთავროთ გაერთიანება „აზერელექტროთერმის“ ქარხნებისა და სპეციალიზებული ავტომობილების ქარხნის მშენებლობა.

გავადიდოთ ნავთობისა და გაზის მარაგი მათი მოპოვების სტაბილიზაციისათვის. განვახორციელოთ ბაქოს ნავთობსარეწაო მოწყობილობის ქარხნების რეკონსტრუქცია.

ავამოქმედოთ შამქორის ჰიდროელექტროსადგური და აზერბაიჯანის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგური, ქალაქ სუმგაითის ქიმიურ საწარმოთა ახალი სიმძლავრენი.

გავიყვანოთ ევლახ-ბელაქნის რკინიგზის ხაზი.

გავადიდოთ 1985 წელს ელექტროენერგიის გამომუშავება 20 მილიარდ კილოვატსაათამდე. გავზარდოთ მსუბუქი და კვების მრეწველობაში პროდუქციის წარმოების მოცულობა დაახლოებით 1,3-ჯერ, გავაფართოოთ ამ დარგების პროდუქციის ასორტიმენტი, გავაუმჯობესოთ მისი ხარისხი. გავზარდოთ ქსოვილების, ხალიჩებისა და ხალიჩეულის, კონსერვების, სასურსათო კონცენტრატების საწარმოო სიმძლავრენი, ავამოქმედოთ ყურძნის გადასამუშავებელი ახალი ქარხნები.

გავადიდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 15-17 პროცენტით. უზრუნველვყოთ საშუალო წლიური წარმოება: ხამი ბამბისა — სულ ცოტა 600 ათასი ტონის, ყურძნისა — 1,3-1,4 მილიონი ტონის, მარცვლეულისა — 1,1

(გაგრძელება მე-4 გვ.).

სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981–1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითადი მიმართულებანი

(გაგრძელება)

მილიონი ტონის, ბოსტნეულისა — 850-900 ათასი ტონის, ხორცისა (ნაკლავის წონა) — სულ ცოტა 150 ათასი ტონის, რძისა — 850-860 ათასი ტონის ოდენობით. საექსპლოატაციოდ გადავცეთ 80 ათასი ჰექტარი სარწყავი მიწები.

ლიტვის სს რესპუბლიკაში გავზარდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 21-24 პროცენტით, ელექტროენერგიისა — 2-ჯერ, ნავთობის გადამუშავება — 4-ჯერ, ხორცისა და რძის კონსერვების გამომუშავება — 2,5-ჯერ, უპირატესი ტემპით განვავითაროთ ელექტრონული და რადიოტექნიკური მრეწველობა. გავაფართოოთ გამომთვლელი ტექნიკის საშუალებების, ქსოვილების, ავეჯის წარმოება. გავაუმჯობესოთ სასურსათო თევზის პროდუქციის ხარისხი და ასორტიმენტი.

უზრუნველვყოთ იგნალინის ატომური ელექტროსადგურის პირველი რიგის, ვილნიუსის № 3 თბოელექტროცენტრალის, მაჟეიკიაის ნავთობგადასამუშავებელი ქარხნის მეორე რიგის ამოქმედება. განვახორციელოთ სელის სამრეწველო გადამუშავების საწარმოთა რეკონსტრუქცია.

გავადიდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა — 8-10 პროცენტით. უზრუნველვყოთ საშუალო წლიური წარმოება: მარცვლეულისა — 3,2-3,4 მილიონი ტონის, კარტოფილისა — 2,3-2,5 მილიონი ტონის, ხორცისა (ნაკლავის წონა) — 500-520 ათასი ტონის, რძისა — 2,8-2,9 მილიონი ტონის ოდენობით. დავაშროთ ჭარბტენიანი და დაჭაობებული მიწები 440-460 ათას ჰექტარზე.

მოლდავეთის სს რესპუბლიკაში გავზარდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 30-33 პროცენტით. უზრუნველვყოთ აგროსამრეწველო კომპლექსის შემდგომი განვითარება. დავამთავროთ ფერადი ტელევიზორების ქარხნისა და რეზინის ცემენტის ქარხნის მშენებლობა. გავშალოთ პამიდორის ასაღები მანქანების, ბაღ-ვენახების სამუშაოების მექანიზაციის საშუალებათა ქარხნების მშენებლობა.

გავადიდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 20-22 პროცენტით. უზრუნველვყოთ მარცვლეულის საშუალო წლიური წარმოება 3,6-3,8 მილიონი ტონის, შაქრის ჭარხლისა — 4,1-4,2 მილიონი ტონის, მზესუმზირას თესლისა — 310-320 ათასი ტონის, ხილ-კენკრისა — 1,4-1,6 მილიონი ტონის; ბოსტნეულისა — 1,3-1,4 მილიონი ტონის, ყურძნისა — 1,5-1,6 მილიონი ტონის, ხორცისა (ნაკლავის წონა) —სულ ცოტა 300-310 ათასი ტონის, რძისა — 1250-1350 ათასი ტონის ოდენობით. საექსპლოატაციოდ გადავცეთ 120 ათასი ჰექტარი სარწყავი მიწები.

ლატვიის სს რესპუბლიკაში გავადიდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 15-18 პროცენტით. უზრუნველვყოთ ელექტრონული მრეწველობის, ხელსაწყოთმშენებლობისა და კავშირგაბმულობის საშუალებათა წარმოების უპირატესი ზრდა, თევზის პროდუქციის ხარისხის ამაღლება და ასორტიმენტის გაფართოება.

ვზარდოთ უმაღლესი და პირველი კლასების საყოფაცხოვრებო რადიოაპარატურის გამოშვება. განვავითაროთ დარგთშორისი დანიშნულების პროდუქციის ცენტრალიზებული დამზადების სიმძლავრენი. განვახორციელოთ მსუბუქი მრეწველობის ტექნიკური განახლება. გავშალოთ დაუგავპილსის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა. განვაგრძოთ საზღვაო ნავსადგურების განვითარება.

გავადიდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 12-14 პროცენტით, გავზარდოთ მარცვლეულის საშუალო წლიური წარმოება სულ ცოტა 2-2,1 მილიონ ტონამდე. კარტოფილისა 1,7-1,8 მილიონ ტონამდე, ხორცისა (ნაკლავის წონა) — 300-310 ათას ტონამდე, რძისა —1,8-1,9 მილიონ ტონამდე. განვახორციელოთ ჭარბტენიანი მიწების მელიორაციის სამუშაოები 280-290 ათას ჰექტარზე.

ყირგიზეთის სს რესპუბლიკაში გავადიდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 21-24 პროცენტით. დავამთავროთ კურპსაის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა, ავამოქმედოთ ტამ-კუმირის ჰიდროელექტროსადგურის სიმძლავრენი. შევუდგეთ კალის მადნის საწარმოს მშენებლობას, საექსპლოატაციოდ გადავცეთ ოქროს მადნის კომბინატი. განვავითაროთ ელექტრონული მრეწველობა. გავზარდოთ ქსოვილების გამოშვება 1,2-ჯერ, დავამთავროთ ხალიჩის კომბინატის მშენებლობა.

გავადიდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 8-10 პროცენტით. გავითვალისწინოთ წმინდასაწმისიანი და ნახევრად წმინდასაწმისიანი მეცხვარეობის შემდგომი განვითარება, მეცხოველეობის საკვები ბაზის განმტკიცება მაღალი მთის საძოვრების ათვისების გზით. გავადიდოთ მარცვლეულის საშუალო წლიური წარმოება — 1,4-1,6 მილიონ ტონამდე, ხორცისა (ნაკლავის წონა) — 170 ათას ტონამდე, რძისა —სულ ცოტა 700 ათას ტონამდე, მატყლისა — 33-35 ათას ტონამდე. საექსპლოატაციოდ გადავცეთ სულ ცოტა 75 ათასი ჰექტარი სარწყავი მიწები. დავამთავროთ პაპანის წყალსაცავის მშენებლობა. გავაწყლოვანოთ 500 ათასი ჰექტარი საძოვრები.

მოვაწყოთ სამეცნიერო-კვლევითი და საპროექტო-საძიებო სამუშაოები ისიკყულის ოლქსა და ჩუის ველის რაიონებში მინერალური ნედლეულის, მიწის, წყლისა და ენერგეტიკული რესურსების კომპლექსური გამოყენებისათვის.

ტაჯიკეთის სს რესპუბლიკაში გავადიდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 24-27 პროცენტით.

სამხრეთ ტაჯიკეთის ტერიტორიულ-საწარმოო კომპლექსში განვაგრძოთ იავანის ელექტროქიმიური ქარხნის მშენებლობა და ავამოქმედოთ ახალი სიმძლავრენი ალუმინის ქარხანაში. დავიწყოთ როგუნის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა და ავამოქმედოთ ბაიპაზინის ჰიდროელექტროსადგური. გავადიდოთ ელექტროენერგიის გამომუშავება რესპუბლიკაში 16 მილიარდ კილოვატსაათამდე.

განვახორციელოთ ქალაქ დუშანბეს ბამბეულის კომბინატისა და ქალაქ ლენინაბადის აბრეშუმის კომბინატის ტექნიკური განახლება, გავადიდოთ ბამბის ქსოვილების წარმოება 1,3-ჯერ, ხილბოსტნეულის კონსერვებისა — 1,2-ჯერ.

გავზარდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 12-14 პროცენტით. უზრუნველვყოთ მარცვლეულის საშუალო წლიური წარმოება სულ ცოტა 315 ათასი ტონის, ხამი ბამბისა — 910-920 ათასი ტონის, მათ შორის ნაზბოჭკოიანი ჯიშებისა — 315-320 ათასი ტონის, ხორცისა (ნაკლავის წონა) — 110 ათასი ტონის, რძისა — 520 ათასი ტონის ოდენობით. განვახორციელოთ მიწების რწყვის სამუშაოები 50-55 ათას ჰექტარ ფართობზე. განვაგრძოთ დანგარინის ველის ათვისება.

სომხეთის სს რესპუბლიკაში გავადიდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 29-32 პროცენტით, ავამაღლოთ რადიოტექნიკური და ელექტრონული მრეწველობის, ხელსაწყოთმშენებლობისა და ჩარხმშენებლობის წილი.

ავამოქმედოთ რაზდანის მანქანათსაშენებელი ქარხნის სიმძლავრენი. ავაშენოთ ავტოსატვირთელების ქარხანა და პარფიუმერიის ფაბრიკა. განვახორციელოთ ფერადი მეტალურგიისა და ქიმიური მრეწველობის საწარმოთა რეკონსტრუქცია, დავამთავროთ იჯევან-რაზდანის რკინიგზის ხაზის მშენებლობა. გავაფართოოთ მინერალური წყლის ჩამოსასხმელი სიმძლავრენი.

გავზარდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 10-12 პროცენტით. უზრუნველვყოთ მარცვლეულის საშუალო წლიური წარმოება სულ ცოტა 310 ათასი ტონის, ყურძნისა — 240-260 ათასი ტონის, ბოსტნეულისა — 400-430 ათასი ტონის, ხორცისა (ნაკლავის წონა) — 95 ათასი ტონის, რძისა — 520 ათასი ტონის ოდენობით. გავაფართოოთ ხილ-კენკრისა და ეთერზეთოვანი კულტურების წარმოება. საექსპლოატაციოდ გადავცეთ 30 ათასი ჰექტარი სარწყავი მიწები.

თურქმენეთის სს რესპუბლიკაში გავადიდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 21-24 პროცენტით, ელექტროენერგიისა — 1,8-ჯერ. უზრუნველვყოთ ქიმიური, მსუბუქი, კვების მრეწველობისა და მანქანათმშენებლობის დაჩქარებული განვითარება.

გავაფართოოთ ნავთობისა და გაზის საზვერი და საექსპლოატაციო ბურღვის სამუშაოები. გავადიდოთ გაზის მოპოვება 81-83 მილიარდ კუბურ მეტრამდე. ავამოქმედოთ ჩარჯოუს ნავთობგადასამუშავებელი ქარხანა, თურქმენეთის აზოტიანი სასუქების ქარხანა, კვლავ ვზარდოთ სიმძლავრენი მარის სახელმწიფო რაიონულ ელექტროსადგურში — გავადიდოთ ნავთობის გადამუშავება 2-ჯერ, მინერალური სასუქების წარმოება — 2,8-ჯერ. შევუდგეთ ქალაქ ტაშაუზის გრაფიტირებული ელექტროდების ქარხნის მშენებლობას.

დავამთავროთ ქალაქ ბეზმეინის ხალიჩის კომბინატის და ქალაქ ჩარჯოუს უქსოვი ფართლეულის ფაბრიკის მშენებლობა, განვახორციელოთ ქალაქ აშხაბადის ბამბეულის კომბინატის ტექნიკური განახლება. უზრუნველვყოთ მცენარეული ზეთის წარმოების ზრდა 1,7-ჯერ.

გავზარდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 14-16 პროცენტით. უზრუნველვყოთ მარცვლეულის საშუალო წლიური წარმოება სულ ცოტა 380 ათასი ტონის, ხამი ბამბისა — 1210-1230 ათასი ტონის ოდენობით, აქედან ნაზბოჭკოიანისა — 290-300 ათასი ტონის, ხორცისა (ნაკლავის წონა) სულ ცოტა 90 ათასი ტონის, რძისა — სულ ცოტა 325 ათასი ტონის, ყარაკულის ტყავისა — 1,25 მილიონი ცალის ოდენობით, გავაფართოოთ ყურძნის, მეტადრე სუფრის და საქიშმიშე ჯიშების წარმოება.

განვაგრძოთ ყარაყუმის არხის მშენებლობა. საექსპლოატაციოდ გადავცეთ 90-93 ათასი ჰექტარი სარწყავი მიწები. გავაწყლოვანოთ 6,9 მილიონი ჰექტარი საძოვრები.

ესტონეთის სს რესპუბლიკაში გავადიდოთ მრეწველობის პროდუქციის წარმოება 14-17 პროცენტით. უპირატესი ტემპით განვავითაროთ ფიქალქიმიური, ელექტრონული, ხელსაწყოთმშენებლობის, ელექტროტექნიკური მრეწველობა.

გავზარდოთ ავეჯის, მოუხდელი რძის პროდუქციის წარმოება, განვაგრძოთ თევზის მეურნეობისა და საზღვაო ტრანსპორტის განვითარება. გავშალოთ ფიქალგადამამუშავებელი მრეწველობის ტექნიკური განახლების, ბამბეულის კომბინატ „კრენგოლმსკაია მანუფაქტურას“ და მსუბუქი და კვების მრეწველობის სხვა საწარმოების რეკონსტრუქციის სამუშაოები.

გავადიდოთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქციის საშუალო წლიური მოცულობა 11-13 პროცენტით. გავზარდოთ მარცვლეულის საშუალო-წლიური წარმოება 1400-1450 ათას ტონამდე, კარტოფილისა — 1300-1400 ათას ტონამდე, ხორცისა (ნაკლავის წონა) — 210-215 ათას ტონამდე, რძისა — 1,2-1,3 მილიონ ტონამდე. დავაშროთ ჭარბტენიანი მიწები 100-110 ათას ჰექტარზე.

XI. საგარეო ეკონომიკური კავშირურთიერთობის განვითარება

კიდევ უფრო განვავითაროთ საგარეო ვაჭრობა, ეკონომიკური და მეცნიერულ-ტექნიკური თანამშრომლობა საზღვარგარეთის ქვეყნებთან. რაციონალურად გამოვიყენოთ შრომის საერთაშორისო დანაწილების უპირატესობანი და საგარეო-ეკონომიკური კავშირურთიერთობის შესაძლებლობანი საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის ამაღლებისათვის.

ყოველი ღონისძიებით განვავითაროთ ურთიერთხელსაყრელი სავაჭრო, ეკონომიკური და მეცნიერულ-ტექნიკური ურთიერთობა სოციალისტურ ქვეყნებთან. აქტიური მონაწილეობა მივიღოთ ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი ქვეყნების სოციალისტური ეკონომიკური ინტეგრაციის შემდგომ გაღრმავებაში.

თანამიმდევრულად განვაგრძოთ ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი ქვეყნების თანამშრომლობის გრძელვადიანი მიზნობრივი პროგრამების რეალიზაცია, რომლებიც ხელს უწყობენ ენერგეტიკის, სათბობ-ნედლეულის დარგების, მანქანათმშენებლობის, სოფლის მეურნეობის, ტრანსპორტის, სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოების განვითარების უმნიშვნელოვანესი პრობლემების გადაჭრას, აგრეთვე წარმოების სპეციალიზაციისა და კოოპერირების ორმხრივი გრძელვადიანი პროგრამების რეალიზაცია.

სრულვყოთ სსრ კავშირისა და კოოპერაციის მონაწილე ეკონომიკური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრი ქვეყნების დარგობრივი სამინისტროების, საწარმოო გაერთიანებების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების პირდაპირი ურთიერთობა. ავამაღლოთ სამინისტროების, საწარმოო გაერთიანებების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების პასუხისმგებლობა საგარეო ეკონომიკური კავშირურთიერთობის დარგში ნაკისრ ვალდებულებათა შესრულებისათვის. უფრო ფართოდ დავნერგოთ ერთიანი სტანდარტები და ნორმატივები.

გამოვძებნოთ სოციალისტური თანამეგობრობის ქვეყნების მეცნიერულ-ტექნიკური და საწარმოო პოტენციალის, მატერიალური, ფინანსური და შრომითი რესურსების რაციონალური გამოყენების მიზნით თანამშრომლობის განვითარების ახალი შესაძლებლობანი, რათა გაერთიანებული ძალებით გადავჭრათ ეკონომიკების ინტენსიფიკაციის, სასაქონლო რესურსების დამატებითი წყაროების შექმნის პრობლემები.

განვავითაროთ გრძელვადიან და თანასწორუფლებიან საფუძველზე განვითარებადს ქვეყნებთან საბჭოთა კავშირის საქონლის ურთიერთხელსაყრელი გაცვლა. ყოველმხრივი ეკონომიკური, მეცნიერულ-ტექნიკური და სხვა კავშირურთიერთობა. კვლავაც გავუწიოთ ამ ქვეყნებს ეკონომიკური და ტექნიკური დახმარება სამრეწველო საწარმოების, ენერგეტიკული, სასოფლო-სამეურნეო და სხვა ობიექტების მშენებლობაში, რომლებიც ხელს შეუწყობს მათი ეკონომიკური და პოლიტიკური დამოუკიდებლობის განმტკიცებას.

სხვადასხვა სოციალური სისტემის სახელმწიფოთა მშვიდობიანი თანაარსებობის პრინციპებისა და საერთაშორისო დაძაბულობის შენელების დამკვიდრების საჭიროების საფუძველზე განვახორციელოთ სტაბილური ურთიერთხელსაყრელი სავაჭრო-ეკონომიკური და მეცნიერულ-ტექნიკური კავშირურთიერთობა კაპიტალისტურ ქვეყნებთან, რომლებიც იჩენენ დაინტერესებას საბჭოთა კავშირთან თანამშრომლობით. გავაგრძოთ არსებულ მორიგებათა რეალიზაცია და ანალიზებულ შეთანხმებათა დადება დიდი მასშტაბის პროექტების განსახორციელებლად სათბობის, მეტალურგიულ, ქიმიურ მრეწველობასა და სახალხო მეურნეობის სხვა დარგებში. გამოვძებნოთ ამ ქვეყნებთან თანამშრომლობის განვითარების სხვა გზები.

აქტიური მონაწილეობა მივიღოთ ნედლეულის, სათბობისა და ენერგეტიკის, სურსათის, გარემოს დაცვის, კოსმოსის მშვიდობიანი ათვისების, მსოფლიო ოკეანის რესურსების გამოყენების დარგის საერთაშორისო პრობლემათა გადაჭრაში და საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობის სრულყოფაში სამართლიან და თანასწორუფლებიან საფუძველზე.

განვავითაროთ საექსპორტო საქონლის წარმოება. გავაუმჯობესოთ ექსპორტის სტრუქტურა, უწინარეს ყოვლისა, მანქანათმშენებლობის პროდუქციისა და საგარეო ბაზრის მოთხოვნების შესაბამის სხვა მზა ნაკეთობათა წარმოება-მიწოდების გადიდების გზით, დღენიადაგ ავამაღლოთ მათი ტექნიკური დონე და ხარისხი, გავაფართოოთ უფრო ღრმად გადამუშავებული საქონლის საექსპორტო მიწოდება.

იმპორტის დარგში რაციონალურად გამოვიყენოთ შრომის საერთაშორისო დანაწილების შესაძლებლობანი, რათა დავაჩქაროთ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი, უფრო სრულად დავაკმაყოფილოთ სახალხო მეურნეობის მოთხოვნილება პროგრესულ მოწყობილობაზე, უახლეს ტექნოლოგიურ პროცესებზე, ნედლეულსა და მასალებზე, აგრეთვე მოსახლეობის მოთხოვნა სახალხო მოხმარების საქონელზე.

(დასასრული შემდეგ ნომერში)

ᲡᲐᲞᲝᲠᲢᲘ

შთამბეჭდავი გამარჯვება

ლონდონი, 5 მარტი. (საკუთარი კორ. ვ. მაისურაძე). „მან ითამაშა, როგორც მსოფლიოს საუკეთესო საკლუბო გუნდმა, რომელიც კი მინახავს ამ ბოლო 5-7 წლის მანძილზე“ — ასე დაახასიათა ლონდონში მოგებული მატჩის შემდეგ თბილისის „დინამო“ ფეხბურთის საერთაშორისო ასოციაციის სატიტულო პრეზიდენტმა სერ სტენლი როუზმა. ქართველმა ფეხბურთელებმა, აღნიშნა მან, გვიჩვენეს მაღალი ტექნიკა, ინტელექტუალური ფეხბურთი. ეს დიდებული და ჭკუისსასწავლი სანახაობა იყო როცა გუნდის ინტერესებისათვის გაერთიანებულმა ერთმეტმა მაღალი კლასის მოთამაშემ თამაშის მკაფიო ტაქტიკური სურათი შექმნა, განაცხადა ფეხბურთის თვალსაჩინო ექსპერტმა საკდესის კორესპონდენტისათვის მიცემულ ინტერვიუში. „თუმცა ინგლისის გუნდი დამარცხდა — დასძინა მან, — მატჩმა ნამდვილი სიამოვნება მომანიჭა“.

დაამარცხეს რა 4 მარტს ლონდონში თასების მფლობელთა თასის პირველ მეოთხედფინალურ მატჩში ადგილობრივი „ვესტ ჰემ იუნაიტედი“ ანგარიშით 4:1, თბილისელებმა ევროპის ამ საფეხბურთო ტურნირის ნახევარფინალში გასვლის დამაჯერებელი განაცხადი გააკეთეს.

„ვესტ ჰემის“ ოცდაათი ათასზე მეტი გულშემატკივრის თანდასწრებით თბილისელი ფეხბურთელების ელეგანტურმა თამაშმა გააქარწყლა ინგლისური გუნდის პატივმოყვარული ოცნება წარმატებით ისპარეზა ტურნირში“ — წერს დღეს ბაზეთი „დეილი ექსპრესის“ სპორტული შიმომხილველი. „ვესტ ჰემის“ იმედები გაცამტვერდა, როცა საქართველოს დედაქალაქიდან ჩამოსულმა დინამოელებმა მათ საფეხბურთო ოსტატობის გაკვეთილი ჩაუტარეს“, — მხარს უბამს „დეილი ექსპრესის“ მიმომხილველს „დეილი ტელეგრაფი“.

ცნობილმა ინგლისელმა ფეხბურთის მიმომხილველმა ჯ. სტაინმა დღეს დაწერა: „აი რას ნიშნავს კლასი! დიდი ხანია ასე უმნეონი არ მინახავს „ვესტ ჰემის“ ფეხბურთელები. მათ პირწმინდად ნააგეს მატჩი, თანაც საკუთარ მოედანზე“.

ესოდენ საამო შეფასებებისა და დამაჯერებელი ანგარიშის მიუხედავად, რა თქმა უნდა, ვერ ვიტყვით, თითქოს თბილისელებს იოლად მოეგოთ შეხვედრა. როგორც კი ჩაბერა სასტვენს პორტუგალელმა მსაჯმა ა. გარიდომ, რომელმაც აქვე უნდა ითქვას, ერთობ მტკიცედ ნარმართა მატჩი, თავიანთი ტაქტიკის ერთგული ინგლისელი ფეხბურთელები იერიშზე გადავიდნენ და,—როგორც ტელემაყურებლებს ახსოვთ, თამაშის პირველსავე წუთებზე მათ ორჯერ მოიპოვეს კუთხურის ჩაწოდების უფლება.

მაგრამ თბილისელები არ შედრკნენ, გამოავლინეს დიდი ნებისყოფა და თვით ნამოიწყეს გეგმაზომიერი შეტევები. როგორც იცით, 24-ე წუთზე თბილისელთა კაპიტანმა ა. ჩივაძემ სწრაფად გადასჭრა მინდვრის ცენტრი და ძლიერად დაარტყა 25-27 მეტრიდან. ასე გავიდა პირველი ბური, რომელმაც ფრთა შეასხა სტუმრებს.

—ეს დამაჯერებელი გამარჯვებაა. თბილისელთა შესანიშნავმა თამაშმა, — როგორც „დეილი მირორი“ აღნიშნავს — „ვესტ ჰემის“ გულშემატკივრები აიძულა თამაშის შემდეგ ფეხზე ამდგარიყვნენ და ოვაცია მოეწყოთ თბილისელებისათვის.

„კმაყოფილი ვარ გუნდის თამაშით, — განაცხადა საკდესის კორესპონდენტთან საუბრისას თბილისის „დინამოს“ უფროსმა მწვრთნელმა ნ. ახალკაცმა. — ჩვენ შევძელით საკუთარი თამაშის სტილი მოგვეხვია თავს მეტოქისათვის. ყოველმა ფეხბურთელმა მთელი ძალ-ღონე შეალია ბრძოლას და ბიჭებმა დამსახურებულად გაიმარჯვეს. მაგრამ ისიც მინდა ვთქვა, რომ მეოთხედფინალები ორი მატჩისაგან შედგება და თბილისში არ უნდა მოველოდეთ იოლ თამაშს. მე დიდად ვაფასებ ინგლისელი, და კერძოდ, „ვესტ ჰემის“ ფეხბურთელების უნარს იბრძოლონ ბოლო წუთებამდე, ბოლო შესაძლებლობამდე. ისე, რომ საბოლოოდ ყველაფერი გადაწყდება 18 მარტს, როცა თბილისში გაიმართება საპასუხო მატჩი“.

სურათებზე: მწვავე მომენტი ოთარ გაბელიას კართან; თბილისელები თავიანთ კაპიტანს ა. ჩივაძეს ულოცავენ ბურთის გატანას.

იუპი-საკდეს-საქინფორმის ტელეფოტო.

„ვერი გუდ!“–ძალიან კარგი!

ᲐᲮᲚᲐ ალბათ ეჰვი არავის ეპარება, რომ თბილისის „დინამომ“ ლონდონში „ვესტ ჰემთან“ ბრწყინვალე გამარჯვებით თავისი არსებობის ისტორიას კიდევ ერთი შთამბეჭდავი ფურცელი შემატა. ეს ის ფურცელია, რომელშიც თერთმეტი ფეხბურთელის — გაბელიას, ხიზანიშვილის, ჩივაძის, ხინჩაგაშვილის, თავაძის, დარასელიას, სვანაძის, სულაქველიძის, გუცაევის, ყიფიანის, შენგელიას და აგრეთვე მათი მწვრთნელების — ახალკაცის, ასათიანის და კუტიკაძის გვარები დიდი ასოებით მოინიშნება. აი ის თერთმეტი ფეხბურთელი და მწვრთნელთა ის შესანიშნავი სამეული, რომლებმაც ტოლი არ დაუდეს ფეხბურთის სამშობლოს დედაქალაქში თბილისის დინამოელთა დამარცხებაში დარწმუნებულ მეტოქეებს.

აი მათი გვარებიც, რომლებმაც თავი არ დაზოგეს წარმატებისათვის, მაგრამ საქართველოდან მოვლენილ ფეხბურთელებთან ვერაფერი გააწყეს: პარკსი, სტეუარტი, ლამპარდი, ბონდსი, მარტინი, დევონშაირი (ალენი), ნეიბურგი, გუდარდი, კროსი, ბრეკინგი და პაიკი. ტელევიზიის საშუალებით უკვე ყველამ იცის, თბილისელებმა ძლიერი მეტოქე დაამარცხეს, თანაც შინ და თანაც დამაჯერებელი ანგარიშით — 4:1. თბილისელთაგან გოლები გაიტანეს ჩივაძემ (24-ე წუთზე), გუცაევმა (31-ე წუთზე), შენგელიამ (55-ე და 67-ე წუთებზე). ინგლისელთაგან ერთადერთი გოლი გაიტანა კროსმა (54-ე წუთზე). სწორედ ამ დამაჯერებელმა ანგარიშმა, თბილისელთა დიდებულმა თამაშმა ათქმევინა გაზეთ „დეილი მირორის“ კორესპონდენტს, რომ „ჩაქუჩისმცემლებად“ წოდებული „ვესტჰემი“ თავად ჩაქუჩდაკრული აღმოჩნდაო. უფრო მეტიც, ბიბისის კომენტატორმა თავის გადაცემაში აღიარა, რომ არც თუ დიდი ხნის წინ ქართველებმა გვაჩვენეს თუ როგორ უნდა დავდგათ შეკსპირი და ახლა ისიც, თუ როგორ უნდა ვითამაშოთ ფეხბურთიო. ინგლისის ნაკრების ახლანდელმა მწვრთნელმა გრინვუდმა განსაკუთრებით გამოჰყო ყიფიანი და ჩივაძე, რომლებსაც ევროპის საუკეთესო ფეხბურთელები უწოდა. „ვესტ ჰემის“ მწვრთნელმა ჯონ ლაიოლმა, რომელსაც თბილისელებთან მატჩამდე „ლივერპულის“ მწვრთნელმა ბობ პაისლიმ დინამოელთა თამაშის შესახებ ცნობები მიაწოდა, შეხვედრის შემდეგ განაცხადა: „მართალია წაგაგეთ, მაგრამ თბილისელთა ოსტატობით აღფრთოვანებას ვერ ვფარავ“.

შეხვედრის დასაწყისში მასპინძლებმა სტუმრებს ერთობ სახიფათოდ შეუტიეს, მაგრამ რომ იტყვიან ცელი ქვაზე გატყდა: თბილისელები არ შედრკნენ, საოცარი სიზუსტით, ორგანიზებული დაცვითა და სწრაფი იერიშებით, დაცვითი ხაზებიდან უშუალოდ კარის სიახლოვეს ბურთის გადანაცვლებით მეტოქეებს არაერთი პრობლემა შეუქმნეს და აკი ოთხჯერაც მიაღწიეს მიზანს. ეს იყო თავდადებული, თავდაუზოგავი, ნიჭიერად გააზრებული ტაქტიკით მოპოვებული უპირატესობა და რომ იტყვიან, ამის შემდეგ საქმე ტექნიკას უნდა გადაეწყვიტა და გადაწყვიტა კიდეც. ამას თუ იმასაც დავუმატებთ, რომ მათ საფეხბურთო მინდვრის მთელ სიგრძე-სიგანეზე შეძლეს მობილურად მოქმედება, არავის გაუკვირდება, თუ რის საფუძველზე მიიყვანეს დინამოელებმა მატჩი საბოლოო გამარჯვებამდე. ცხადია, ყოველივე ეს პასუხსაგები შეხვედრისათვის გეგმაზომიერი მზადების შედეგია. ნოდარ ახალკაცისა და მისი თანაშემწეების, თითოეული ფეხბურთელის ნაჯაფ-ნაშრომია. თუნდაც ის, რომ მოკლე დროში მწვრთნელებმა შეძლეს დაცვის, ნახევარდაცვისა თუ თავდასხმის ყველაზე ოპტიმალური შემადგენლობის საბოლოოდ დადგენა, იმაზე მიუთითებს, რომ ისინი მართლაც და გულდაგულ, პასუხისმგებლობის დიდი გრძნობით იკიდებდნენ რესპუბლიკის სპორტის ღირსების დაცვის საქმეს. ან რად ღირს მოულოდნელობის ის ფაქტორი (ყიფიანის გადანაცვლება დაცვაში), რომელიც არა მარტო ინგლისელებისათვის, არამედ ჩვენთვისაც სიურპრიზი გახლდათ...

აი, რატომ დაჯილდოდეს გამარჯვებულები მეუხარე ოვაციით ფეხზე წამომდგარმა ლონდონელმა გულშემატკივრებმა! აი, რატომ გაიძახოდნენ „ვესტ ჰემის“ ქომაგები მატჩის დამთავრებისას „ვერი გუდ“ „დინამო“!

ეს ერთი და სხვა მრავალი! ცხადია, მოპოვებულს განმტკიცება უნდა. ალბათ ზედმეტიც იქნება იმის თქმა, რომ წარმატებამ ზომაზე მეტად არ უნდა გაგვათამამოს. სხვა არა იყოს რა, თბილისის დინამოელთა წარმატება მარტო თამი საშინაო საქმე როდია, იგი რესპუბლიკის, მთელი საბჭოთა სპორტის ღირსების საქმეც არის.

ჯ. ᲔᲜᲣᲥᲘᲫᲔ.

სხვა მაჯჩები

ᲒᲐᲡᲣᲚ ოთხშაბათს გაიმართა დანარჩენი მეოთხედფინალური მატჩები. აი მათი შედეგები:

თასების მფლობელთა თასი. დიუსელდორფის „ფორტუნა“-ლისაბონის „ბენფიკა“ — 2:2, სოფიის „სლავია“-როტერდამის „ფეიენოორდი“ — 3:2, ეინის „კარლ ცეისი“-„ნიუპორტი“ (უელსი) — 2:2. როგორც ხედავთ, ამ ექვსეულიდან ნახევარფინალში გასვლის საკმაოდ დიდი შანსები აქვთ „ბენფიკას“, „ფეიენოორდს“ და „ნიუპორტს“. ცხადია, ნახევარფინალში გასვლის არა თუ ასეთივე, გაცილებით მეტი შანსი აქვთ თბილისელებს.

განმეორებითი მეოთხედფინალური შეხვედრები გაიმართება 18 მარტს.

რედაქტორი
Გ. ᲑᲔᲓᲘᲜᲔᲘᲨᲕᲘᲚᲘ.

ᲢᲔᲚᲔᲕᲘᲖᲘᲐ

6 მარტი

პირველი პროგრამით: 09.00 „ვრემია“ (მ.), 09.40 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 10.10 — „მოამბე“, 10.40 — ლიტერატურული გადაცემა — ჩვენი სტუმრები“ (განმეორებით), 11.30 — მხატვრული ფილმი — „ეს მოხდა პენკოვოში“, 13.00 — სტუდენტებისათვის — უმაღლესი მათემატიკა, 17.00 — დოკუმენტური ფილმი „ვენეცია“, 17.25 — შვეიცარიელთა ფოლკლორული ანსამბლი, 17.55 — ქალთა საერთაშორისო დღის 8 მარტისადმი მიძღვნილი საზეიმო სხდომა. რეპორტაჟი მოსკოვიდან და თბილისიდან, შესვენების დროს „მოამბე“. დასასრულ მსოფლიო პირველობა ფიგურულ სრიალში (ამერიკის შეერთებული შტატებიდან), 22.00 „ვრემია“ (მ.), 22.45 — „ლიტერატურული თეატრი“, 23.35 — „მოამბე“ (ღამის გამოშვება).

მეორე პროგრამით: 18.15 — მოსწავლეთათვის—ფიზიკა, 18.45 — განცხადებები, 18.50 — კინონარკვევი, 19.05 — მასწავლებლის საათი — გეოშეგრია.

Ვ. Ი. ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲡᲐᲮ. ᲞᲝᲚᲘᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲘᲡ ᲠᲔᲥᲢᲝᲠᲘ, ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘ, ᲞᲠᲝᲤᲙᲝᲛᲘ ᲘᲣᲬᲣᲚᲔᲑᲐ, ᲠᲝᲛ ᲒᲐᲠᲓᲐᲘᲪᲕᲐᲚᲐ ᲓᲕᲐᲬᲚᲘᲗ ᲛᲝᲛᲮᲜᲘᲚᲘ ᲞᲘᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲓᲘᲠᲔᲥᲢᲝᲠᲘ ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲛᲚᲝᲒᲘᲡ ᲡᲢᲐᲛᲑᲐ, ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ, ᲜᲝᲛᲔᲠᲘ 14.

ᲒᲘᲝᲠᲒᲘ ᲓᲐᲕᲘᲗᲘᲡ ᲫᲔ ᲮᲐᲠᲐᲢᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

„ᲡᲐᲥᲰᲘᲓᲠᲝᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲨᲔᲜᲘᲡ“ ᲢᲠᲣᲢᲘᲡ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘ ᲘᲣᲬᲣᲚᲔᲑᲐ, ᲠᲝᲛ ᲒᲐᲠᲓᲐᲘᲪᲕᲐᲚᲐ ᲓᲕᲐᲬᲚᲘᲗ ᲛᲝᲛᲮᲜᲘᲚᲘ ᲰᲘᲓᲠᲝᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲨᲔᲜᲘᲡ ᲓᲘᲠᲔᲥ